

CINKARNE

Poština plačana pri PTT enoti Celje

Leto težkih preizkušenj za celotno gospodarstvo Jugoslavije, kot tudi za kolektiv Cinkarne, se izteka, zato moramo s poglobljenimi analizami ugotoviti rezultate naših lastnih naporov in tudi slabosti. Hkrati ne moremo mimo kritične ocene ukrepov naše zvezne vlade, dobrih oziroma slabih učinkov delovanja novega deviznega zakona, ki ni odigral svoje vloge, kot tudi mimo paketa slabih pripravljene ukrepov, ki so bili sprejeti sredi leta in niso prinesli niti nakazali nekaj svetlejših trenutkov v našem gospodarstvu. V takih pogojih so lahko uspešno gospodarili le zdravi kolektivi, ki so se dobro znašli tudi v teh težkih okoliščinah. Menim, da mednje spadamo tudi mi, saj smo ob stalnih analizah rezultatov poslovanja, kot dobri gospodarji sproti ukrepali, zato rezultati niso izostali.

Vse leto smo praktično nemočno delali in bili vseskozi dobro preskrbljeni z domačimi in uvoženimi surovinami, s čimer smo lahko zadovoljni, saj se s takšno preskrbo ne more pohvaliti veliko delovnih organizacij. Fizični obseg proizvodnje bi lahko celo znatno preseglji, da nismo imeli težav s prodajo cinkovega oksida, cinkovega prahu in žveplove kisline. V prihodnjem letu bomo vložili še več naporov, da se to stanje izboljša, kajti sicer bomo primorani pogledati resnici v oči in ne delati za vsako ceno, marveč kar se da gospodarno.

V letu 1987 moramo skrbeti za nemoteno, kakovostno in racionalno delo

Izvoz, ki je moto našega gospodarstva, smo glede na lani znatno povečali. Izvozili bomo za okoli 45 milijonov dolarjev od tega 17 milijonov za konvertibilno tržišče in s tem prišli v naši branži v vrh izvoznikov.

Ob tem pa neprestano ugotavljamo, da izvoz na konvertibilni trg ni v zadostni meri stimuliran. Med novimi ukrepi, ki se pripravljajo, pričakujemo, da bosta realnejši tečaj dinarja in primerne izvozne premije, to stanje regularizirala čim pravičneje, da bi se v perspektivi zaustavilo padanje izvoza na konvertibilna tržišča.

V letu 1986 smo sprejeli dolgoročni in srednjeročni načrt našega nadaljnjega razvoja. Veliko truda smo vložili, da ga je po uspešno izvedeni javni razpravi potrdila občinska skupščina Celja, in da smo uspešno prestali ta ognjeni krst. Zavedamo se, in smo tudi obljubili, da bomo, kot doslej, tudi v bodoče dosledno izvajali ukrepe za varnost okolja in ekološko sanacijo.

Ze letos smo začeli z nekaterimi investicijami, od katerih pričakujemo hitrejšo poslovne učinke (Barijev sulfid, CO₂). V letu 1987 pa nas čakajo na področju vlaganj znatno večji zalogaji

in napori.

Začeli bomo z intenzifikacijo TiO₂, gradnjo novega odlagališča na Blagovni, halo preparatov in pripravo za proizvodnjo novih tiskarskih plošč, modernizirali bomo valjarno cinkotit pločevine, novelirali dokumentacijo za proizvodnjo železooksidnih pigmentov in proti koncu leta 1987 začeli z gradnjo in dokončali drugo halo za delavnice in s tem dokončno omogočili pogoje za boljše delo naših vzdrževalcev. V Veflonu bomo razširili proizvodnjo. Poleg tega ne moremo mimo izpolnitve obveznosti vlaganja v ekologijo in manjše obratne izboljšave.

Vsi dobro vemo, da brez vlaganj ni niti moderne niti večje proizvodnje. Z uspešnim poslovanjem v proizvodnji pa si želimo zagotoviti tudi večjo socialno varnost. Trenutni ukrepi ZIS-a po eni strani ovirajo usklajevanje cen industrijskih izdelkov, po drugi strani pa so že odobrili povečanje cen končnim surovinam (cinku), energiji, transportu in še drugim, kar se je že močno začelo odražati na poslovnih rezultatih cele vrste delovnih organizacij, med njimi tudi pri nas. Te okoliščine nam že sedaj narekujejo, da se bomo morali na tržišču obnašati

kar najbolj racionalno, pri tem pa doma izvesti vrsto notranjih stabilizacijskih ukrepov. Samo tako lahko računamo, da bi z osebnimi dohodki mogli slediti življenjskim stroškom, ki nenehno naraščajo. Letos smo tu še kar zadovoljivo uspevali, in bomo vlagali vse napore, da se stanje ne bi poslabšalo.

Ze tako se srečujemo z vedno več okoliščinami, ki vplivajo na uspeh poslovanja mimo nas, zato je naša dolžnost, da ukrepamo tam, kjer imamo sami stvari v rokah. Zelo bi se motili, če bi se lastnih napak in svojih slabosti ne zavedali, in ne začeli radikalno in hitro ukrepati, da bi se izognili neprijetnim presenečenjem, ki že danes pestijo mnoge delovne organizacije.

Zavedamo se, da smo kolektiv, ki lahko zelo dobro in uspešno dela, zato bo naša največja skrb usmerjena v nemoteno kakovostno in kar najbolj racionalno delo. Tako uspehi tudi v bodoče ne bodo izostali.

Vsem članom kolektiva, družbenopolitičnim organizacijam in samoupravnim organom, se v imenu vodstva delovne organizacije iskreno zahvaljujem za uspešno delo in sodelovanje v letu 1986.

V letu 1987 želim vam vsem in vašim družinam mnogo zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva in da bi novo leto prijetno praznovali v krogu svojih najdražjih.

Marjan Prelec

SREČNO
1987

Vsem članom kolektiva želimo v novem letu veliko zdravja in delovnih uspehov

Iz skupščine SRS

Sedem zakonov s področja gospodarstva

V Sloveniji te dni na vseh ravneh poteka razprava o predlogih sprememb s področja gospodarstva, in sicer najprej **Zakona o temeljnih sistemov družbenega planiranja in družbenem planu Jugoslavije**.

Predlog uvaža določbe, ki omogočajo večjo normativnost federalnega urejanja na planskem področju, namesto da bi usklajevanje temeljilo na stabilnosti ekonomskega sistema in ukrepov ekonomske politike, ki v naprej usmerjale nosilce planiranja v željene strukturne spremembe.

Razhajanje pri planiranju stopenj rasti za posamezne ekonomske kategorije se ne more reševati z obligatornostjo zveznih planskih makroproporcov v družbenih planih republik in pokrajin ter občin. Za realnejše planiranje, motiviranje in podporo zdravih ekonomskih subjektov so pomembnejše spremembe in dopolnitve predpisov kot n.p.r. EOT, obračunski sistem, amortizacija in revalorizacija, sanacija, kreditno monetarna in finančna politika ipd.

Makroekonomske proporcije iz predloga so bolj predmet izvedbene metodologije planiranja, ki bi morala temeljiti na plansko-analitskih bilancah. S skupnimi programi razvoja se naj izkaže kompleksnejši pristop znanosti, tehnologije in informatike ter izobraževanja in moderne organizacije. Zožiti se mora dajanje začasnih izjemnih bonitet v ekonomski politiki.

Iz vseh pripomb je razvidno, da predlagane spremembe in dopolnitve niso odločilnega pomena za ureditev pogojev poslovanja v letu 1987, ne prispevajo k poglobljanju družbenoekonomskih odnosov in afirmaciji samopravnih organizacij ter skupnosti kot blagovnih proizvajalcev in bistveno vplivajo na temelje sistema družbenega planiranja ter ureditev odnosov v federaciji. Zaradi vsega navedenega se predlaga, da se razprave o spremembah poveže s predvidenimi spremembami in dopolnitvami Ustave SFRJ in Zakona o združenem delu.

Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o temeljih bančnega in kreditnega sistema

Veljavni zakon je bil sprejet 18. 12. 1985 z obvezjo, da se bančne organizacije dolžne samopravne akte prilagoditi in vpisati v sodni register do konca leta 1986. Ker predlagane spremembe zahtevajo ponovno proceduro prilagajanja ustanovitvenih aktov bank ga v tem trenutku ni primerno dopoljevati, ampak se predlaga, da se nujne korekcije nekaterih členov opravijo po hitrem postopku.

Ni sprejemljiva dopolnitev, da je sklep o ekonomsko-finančnem elaboratu o družbenoekonomski upravičenosti ustanovitve temeljne ali združene banke možno sprejeti le na podlagi pozitivnega mnenja NBJ. Predlaga se, da naj NBJ najprej sprejme kriterije za presojo.

Predlagane rešitve za interne banke bi zahtevala, pri izdaji instrumentov za zavarovanje plačil, izločanje ali rezerviranje denarnih sredstev na posebnih računih.

Ker je tudi v drugih členih omejeno svobodno delovanje internih bank in posredno vseh OZD, ki na ta način v bodoče ne bi mogle več delovati kot finančni subjekt, se za racionalno gospodarjenje dopolnitev odklanja. Pri tem se morajo pred spremembami preveriti pozitivni učinki, ki so se dosedaj s pomočjo združene finančne funkcije. Smatra se, da predlagane rešitve ne podpirajo cilja uveljavljanja tržnega gospodarstva in se jim tudi ne more pripisovati vzrokov inflatorne praike.

Povečane so sankcije za ukrepanje ne samo bo izgubah, temveč tudi v primeru nastopa nelikvidnosti banke, vendar določila niso povsod ustrezna. Predlaga se dopolnitev, da bi banka lahko odobrvala sanacijske kredite direktno OZD, ki je zašla v težave, seveda po določenih pogoji, ne pa da se lahko le-ta daje preko kreditno sposobne DO.

Enako kot v predhodnem odstavku velja za dajanje investicijskih kreditov za sanacijo tehnološkega procesa, zlasti, če je to pogoj za uspešnost sanacije.

V dopolnitvah zakona ni sprejemljivo določilo o takojšnjem vračilu izkoriščenega kredita ob nastopu začasne investicijske nesposobnosti, ker bi ob izpolnitvi takega pogoja investitor prišel v nemogoč položaj.

Iz vseh pripomb je razvidno, da ni sprejemljiva širitev pooblastil in vpliva NBJ in družbenopolitičnih skupnosti in da se naj za eno leto podaljša rok za vskladitev ustanovitvenih aktov bank s tem zakonom.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi zakona o službi družbenega knjigovodstva

S predlaganimi spremembami zakona o SDK želi doseči večjo finančno disciplino v OZD in pri drugih UDS v smislu večje skrbi za plačilo prevzetih obveznosti, zlasti do tujine, pri plačevanju obveznosti, ki izhajajo iz prometa blaga in storitev, kreditov, vračil in nadomestil iz naslova združenih sredstev.

Pomembno je, da se v smislu opredeljene zaostri finančna disciplina na vseh področjih. Ker pa imajo izplačila OD šele tretjo prioriteto možnost če ni dovolj sredstev za plačilo vseh obveznosti, bi ob sprejetju sprememb od 1. 1. 1987 dalje ne bili zagotovljeni niti osebni dohodki in druge pravice v obsegu zagotovljene materialne in socialne varnosti, kar pa je pravica, ki jo opredeljuje ustava.

Predlaga se tudi okrepitev kontrole funkcije SDK in odgovornost ter sankcije pri opravljanju te funkcije.

Predlog za izdajo Zakona o celotnem prihodu in dohodku z osnutkom zakona

V osnutku zakona so vgrajene nekatere nujne spremembe, da bi bil obračunski sistem prilagojen poslovanju v pogojih inflacije.

Uvajajo se nekatere spremembe pri razvrstitvi stroškov med materialne stroške in izdatke iz dohodka (prevozi na delo in iz dela ter izdatki za prehrano delavcev se prenašajo v izdatke iz dohodka, obresti od kredi-

tov za obratna sredstva se ne obravnavajo več v celoti med materialni stroški, bančni stroški in storitve se prenašajo med materialne stroške ipd.)

Se vedno ostaja sistem plačane realizacije z nekaterimi spremembami:

Večji vpliv na dohodek ima sprememba v revalorizaciji virov sredstev, ki se primerja z učinki revalorizacije zalog in se v primeru negativne razlike povečujejo stroški poslovanja.

Uvaja se tudi revalorizacija amortizacije med letom, ki je po poskusnih izračunih za leto 1985 znašala cca 20 % vrednosti obračunane amortizacije po minimalnih stopnjah. Ker bi bilo vse izračune potrebno delati vsako tromesečje, bi to zelo povečalo obseg dela na osnovnih sredstvih.

Spremembe so tudi pri osebnih dohodkih, ki se delijo na OD iz živega dela in na osebno in skupno porabo na podlagi rezultatov gospodarjenja in minulega dela. Sporedno s tem se spreminja tudi način in osnova za financiranje splošne in skupne porabe.

Nekateri poskusni izračuni, ki so bili narejeni na podatkih po ZR-1985 so pokazali, da na nivoju DO po novih predpisih ni bistvenega poslabšanja rezultata poslovanja, ker smo v naši DO obračunavali amortizacijo nad minimalnimi stopnjami in redno vršili revalorizacijo zalog, ki je bila tolikšna, da je zadostila tudi revalorizaciji virov sredstev. Velika sprememba pa je v posameznih TOZD, katere še vedno zakon upošteva kot samostojne pravne osebe v obračunu. Izračuni so pokazali, da tiste TOZD, ki so sicer v letu 1985 izkazale pozitiven rezultat niso pa obračunavale pospešene amortizacije in redno revalorizirale zaloge, po novih predpisih izkazujejo izgubo v poslovanju.

V Zakonu še tudi ni ustrezno vlegeno poslovanje enot v tujini in revalorizacija vložnih sredstev tujih vlagaateljev.

Ker je precej določb tega zakona vezanih na sprejetje ustreznega izvedbenega instrumentarija in na medrepubliške dogovore se predlaga, da bi zakon začel veljati šele s 30. 6. 1987 oz. za leto 1988.

Zakon o amortizaciji družbenih sredstev z osnutkom zakona

Osnutek zakona podrobneje opredeljuje način obračuna amortizacije v pogojih inflacije, kar je bilo navedeno že v osnutku zakona o celotnem prihodu.

Podpira se sprejem zakona o amortizaciji družbenih sredstev, vendar s sprejemanjem po rednem postopku od izdelavi enostavnejšega načina revalorizacije med letom od zaključku vsakega tromesečja ter upoštevanjem nekaterih pripomb na amortizacijske stopnje in na način obračuna amortizacije pri posameznih vrstah osnovnih sredstev.

Obračun amortizacije se zelo razlikuje od sedanjega in to z vidika možnosti prilagajanja obračuna amortizacije v času uporabe družbenih sredstev s konkretnim pogojem poslovanja uporabnika teh sredstev, kakor tudi z vidika področja, ki je predmet urejanja tega zakona.

Nekatere evidentne spremembe poleg navedenih so:

- uvaja se obračun amortizacije UDS v ustanavljanju
- združen je obračun amortizacije družbenih sredstev v uporabi in izven uporabe
- amortizacija se obračunava ločeno na nabavno vrednost in ločeno na rezultat revalorizacije nabavne vrednosti
- odpravljena je možnost prenehanja obračunavanja OS, ki se ne uporabljajo in obveznost obračuna po minimalnih stopnjah v primeru izkazane izgube
- uvaja se določila, ki dopuščajo manjši maneverski prostor prilagajanja obračuna amortizacije dejanski porabi OS in rezultatu poslovanja.

Ker se poleg vsega uvajajo enotni koeficienti za izračun rezultatov, ki postavljeni preširoko ne morejo biti odraz dejanskega gibanja cen, ne morejo biti preko obračuna amortizacije pravilno ovrednoteni stroški poslovanja.

Predlog za izdajo zakona o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela z osnutkom zakona

Spremembo zakona se predlaga zaradi rasti izgub in ker sanacije v dosedanjih ureditvi niso bile uspešne. Zakon je bil od izdaje leta 1980 noveliran že sedemkrat in je sedaj dano prečiščeno besedilo.

V temeljnih določbah osnutka zakona so na novo opredeljeni pojmi predsanacijskega postopka, sanacijskega postopka in popolnoma na novo postopki, ki jih mora opraviti OZD, ki je nelikvidna.

Tudi v tem zakonu je opredeljeno, da banka lahko da kredit samo drugemu sanatorju, ki je kreditno sposoben in da se izguba lahko nadomesti s sanacijskim kreditom, največ do 70 %. Razlika v višini najmanj 30 % se mora pokriti s sredstvi dobljenimi brez vračilne obveznosti.

Zakon je ostrejši od veljavnega zakona in je na splošno korak naprej k uveljavljanju dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije, vendar zaradi zelo poostrenih kriterijev ni v celoti sprejemljiv, ker DO niso vedno same krive za nastalo nelikvidnost in izgubo.

Tudi v tem zakonu niso razčiščene relacije TOZD in DO ter medsebojne obveznosti in odgovornosti v primeru obveznosti sanacije TOZD.

Predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zatiranju nelojalne konkurence in monopolnih sporazumov z osnutkom zakona

Osnutek zakona o zatiranju nelojalne konkurence in monopolnih sporazumov se uvaja zaradi tega, ker zakon iz leta 1974 ni zaživel, v praksi pa se pojavljajo številne oblike monopolnega obračanja OZD, njihovih asociacij in drugih subjektov gospodarjenja.

Pomembnejše dopolnitve so:

- Poleg dejanj, ki pomenijo dejanja nelojalne konkurence ali monopolnega sporazuma so opredeljena dejanja, ki merijo na ustvarjanje in izkoriščanje monopolnega položaja.
- Subjekti na katere se določbe zakona nanašajo so razširjeni na združena OZD in poslovne skupnosti.
- Določeno je, da se kot monopolni poleg sporazumov lahko štejejo tudi samopravni sporazumi.
- Dejanja monopolnega sporazuma so razširjena tudi na sporazumevanje o doplačilih k cenam, sodelovanje asociacij združenega dela pri oblikovanju cen in sporazumevanje o cenah istovrstnih proizvodov
- Višine denarnih kazni v kazenskih določbah so povečane od pet do desetkrat.

Priprava in usklajevanje načrta za leto 1987

V letošnjem letu smo se načrtovanja lotili prav v času, ko napovedujejo korenite spremembe gospodarjenja v prihodnjem letu, za katere pa so temeljne smeri še na razpotju. Čeprav je praktično že konec leta, še vedno niso povsem jasni in enotni pogledi na poti jugoslovskega in družbenega razvoja.

Ukrepi sprotne gospodarske politike doslej niso zmanjšali inflacije niti odstranili nastalih motenj, vendar so nekateri mnenja, da je možna pot iz krize v temeljnih spremembah gospodarskega sistema, kar je deloma zajeto v predlogih sedmih zakonov, ki jih je ZIS predlagal v razpravo. Presoje so si nasprotujoče v tem, ali so napovedane spremembe resnično začetek reformiranja dosedanjega sistema na poti k uvajanju realnih ekonomskih kategorij in ekonomskih zakonitosti v naše gospodarsko življenje ali pa so samo izboljšava sedanjega sistema s povečanim administriranjem.

Že sedaj je jasno, da kljub vsakoletnim zahtevam, tudi letos vsa zakonska regulativa ne bo znana do konca leta in se bo med letom zopet spreminjala, tako da bo težko uresničevati zastavljene cilje.

V naši DO smo na podlagi vsestranskih analiz poslovanja sestavili terminski plan za posamezne aktivnosti planiranja in postavili cilje gospodarjenja za prihodnje leto.

Posamezni deli načrta so v usklajevanju, kjer smo najdlje s prodajo in proizvodnjo, vzporedno pa poteka tudi usklajevanje kadrov in investicij.

Zaradi zelo nejasnih pogojev gospodarjenja v prihodnjem letu, je načrtovanje proizvodnje po temeljnih organizacijah oteženo. Vendar kljub temu načrtujemo višji obseg proizvodnje, kot je bila dosežena v letu 1985 in kot je pričakovana za leto 1986.

Načrt proizvodnje po temeljnih organizacijah:

	Indeks 1985	Indeks 1986
Metalurgija	100	102,1
Kemija Celje	88,7	97,6
Kemija Mozirje	116	109,4
Grafika	109,4	102,4
Titan dioksid	102,1	100,5
DO	101	102

Metalurgija, Kemija Celje in Mozirje ter Veflon načrtujejo nižjo proizvodnjo od razpoložljivih zmogljivosti, Grafika v okviru zmogljivosti, Titanov dioksid pa celo več.

Ker je novembra v delovni

organizaciji dosežena nižja proizvodnja kot v enakem obdobju preteklega leta, ni pa še znana za december 1986, je cilj rasti realen, pri čemer pa še niso v celoti zajeti novi izdelki.

Za razliko od prodaje in proizvodnje so temeljne organizacije načrtovale višjo rast pri zaposlovanju novih kadrov, kjer je planski cilj 0,8% precej prekoračen in je potrebno še nadaljno usklajevanje.

Pri skupnem izvozu načrtujemo 10-odstotno rast, kar je več kot v slovenski resoluciji, vendar načrtujemo hitrejšo rast na kliniško področje, na konvertibilnem pa ostajamo na ravni letošnjega leta.

Hkrati smo usklajevali tudi cene surovin in izdelkov ter storitev TOZD skupnega pomena, kjer načrtujemo okoli 50 odstotno povečanje glede na povprečje v letošnjem letu z obvezo, da se dejanske cene sproti prilagajajo spremenjenim pogojem gospodarjenja.

Za vlaganja bi v prihodnjem letu potrebovali okoli 19.259 milijonov, od tega bi iz lastnih sredstev financirali okoli 7.161 milijonov oz. 37 odstotkov, ostalo pa iz kreditov in sovlaganj. Ker bomo na ta način krepko posegli v manjkajoča obratna sredstva, bo tudi pri investicijah potrebno še nadaljnje usklajevanje.

V teku je še usklajevanje programov dela DSSS ter plan uvoza in nabave.

Predlagano je, da se fizični kazalci načrta za prihodnje leto potrdijo na organih upravljanja v temeljnih organizacijah v decembru 1986, finančni kazalci pa do konca februarja 1987.

V letošnjem letu smo želeli pri načrtovanju dati poudarek tudi inovacijam in racionalizacijam, ki pa doslej še niso prišle do izraza v željeni obliki.

S tako postavljenimi plani smo nižji od projekcije slovenske resolucije, ki predvideva realno rast družbenega proizvoda za 3,5 odstotka, zaposlenost naj bi se povečala za 1,4 odstotka (zvezna za 2,3 odstotka), rast produktivnosti dela pa naj bi znašala 2,2 odstotka (zvezna 1,3 odstotka). Izvoz blaga in storitev naj bi se v letu 1987 povečal za okoli 6 in uvoz za 4 odstotke. Predvideva se tudi nekoliko hitrejša rast proizvodnih investicij v osnovna sredstva od rasti družbenega proizvoda.

V zaostrenih gospodarskih pogojih, v katerih naj bi hitrejša

rast izvoza bila bistven dejavnik rasti proizvodnje, je še vedno nejasen dohodkoven položaj izvoznikov. Ker v naši DO predstavlja v strukturi proizvodnje izvoz več kot 30 odstotkov, bo potrebno kljub globalno zastavljenim ciljem za prihodnje leto tekoče ukrepati, skladno s spremembami in dopolnitvami zakonskih predpisov. Zato se tudi

predlaga, da se ob upoštevanju napovedi politike realnega tečaja dinarja za prihodnje leto, v plan ne vgrajuje pričakovane inflacije v celoti, temveč se sprejme program postavljanja trimesečnih planov, ki bodo lažje upoštevali realno ovrednotenje proizvodnih faktorjev.

Marija Bernjak

Svečan začetek proizvodnje tekočega ogljikovega dioksida

V čast praznovanja dneva republike smo 28. novembra 1986 svečano odprli proizvodnjo tekočega ogljikovega dioksida. Poskusno proizvodnjo smo ustavili samo za pol ure, da hrup kompresorjev ni motil svečanosti, nato pa z njo nadaljevali, saj smo hkrati napolnili in odpremili prvo cisterno tekočega ogljikovega dioksida. Do 12. decembra smo sovlagatelju, Zdravilišču iz Rogaške Slatine, že odpremili 54.670 kg tekočega ogljikovega dioksida.

Po spodbudnih pesmih našega moškega pevskega zbora, je povezovalka programa Mira Gorenškova napovedala pozdravni govor našega predsednika KPO. Le-ta je v svojem govoru ugotovil, da je začetek proizvodnje tekočega ogljikovega dioksida pomemben zaradi uvedbe novega poslovnega predmeta tehnični plini. Nov izdelek smo pridobili z zapiranjem tehnologije in zaokroževanjem tehnološko-ekoloških in ekonomskih krogov, da bi zmanjšali obremenitve okolja. To pa je poleg iskanja novih razvojnih programov velik doprinos k preobrazbi oziroma prestrukturiranju celjskega gospodarstva. Proizvodnja tekočega ogljikovega dioksida je pomembna tudi zaradi uresničevanja vrste načel, ki jih odpira širša družbenopolitična skupnost in delovni ljudje ter občani Celja: nov tržni izdelek je iz odpadnih snovi, zmanjšuje škodljive vplive na okolje, je dosežek inovativne dejavnosti, združuje delo in sredstva z regijskim povezovanjem, upošteva vse prostorske, komunalne in ostale proizvodne činitelje in odpira nove ideje in razvojne možnosti.

Predsednik je poudaril, da smo si uveljavljanje strokovnih načel pri nadaljnjem razvoju naše delovne organizacije zadali tudi v naših planskih listinah, da je zaključena naložba v proizvodnjo tekočega CO₂ le začetek ene izmed predvidenih nalog našega dolgoročnega oz. srednjeročnega načrta razvoja in da z zapisanimi aktivnostmi nadaljujemo.

Glavni direktor Zdravilišča Rogaška Slatina, Darko BIZJAK, je v svojem govoru poudaril pomen nove zmogljivosti za Slovenijo in oba sovlagatelja.

Omenil je tudi možen izvoz. Pomočnik KPO in odgovorni vodja projekta proizvodnje Dani PODPEČAN, pa je podal osnovne podatke o projektu. Uvedba apnenčeve moke v obratu nevtralizacije v Titanovem dioksidu oz. uvedba dvostopenjske nevtralizacije, uspešno obratuje že drugo leto in uspešno zamenjuje hidrirano apno s polovico cenejšo apnenčavo moko. Vendar to predstavlja le prvo fazo in predpogoj za vrsto nadaljnjih faz, ki vsaka daje nov tržni izdelek.

Iz proizvodnje tekočega ogljikovega dioksida je mogoče razvijati še titanovo sadro za cementarne in gipsarne ter za proizvodnjo gradbenih elementov in mas; oborjeni kalcijev karbonat za proizvodnjo papirja, premazov, plastike, kozmetike; ter druge karbonate, kot tudi amonijev sulfat.

Ogljikov dioksid nastane pri kemični reakciji nevtralizacije odpadne žveplove kisline in odpadnih kislih vod pri proizvodnji TiO₂ z apnenčavo moko, ki jo dobavlja Cementarna Trbovlje, TOZD Proizvodnja gradbenega materiala. Povečana proizvodnja, preko 33.000 ton v letu 1985 za potrebe Cinkarne, je temeljno organizacijo sanirala izgube. Z novo naložbo vodimo iz reakcijske posode eno tretjino izhajajočega ogljikovega dioksida s pomočjo ventilatorja preko pralnega stolpa z vodo, po 250 metrov dolgem plinovodu v bivšo montažno halo S kisline. Plinast CO₂ se nabira v dveh velikih 50 m³ balonih, od koder ga odvzema kompresor in ga komprimira v prvi stopnji na 4 in v drugi stopnji na 20 barov. Komprimiran plin pri temperaturi 25 do 30°C osušimo s sušilno baterijo dveh kolon, napol-

njenih s sušilnim sredstvom, ki ga izmenično regeneriramo z vročim zrakom. Vse morebitne umazanije se zadržijo v naslednjih bateriji dveh kolon, napolnjenih z aktivnim ogljem, ki jih izmenično regeneriramo s paro.

Komprimiran CO₂ nato vodimo v tekočinjevalec hladilnega kompresorja, kjer se pri temperaturi do -30°C in pritisku do 20 barov utekočini. Oba kompresorja sta hlajena z vodo iz hladilnega stolpa, ki ga je dobavil Tim Laško. Tekoči CO₂ nato vodimo v skladiščni rezervoar, od koder ga pretakamo v transportni cisterni. Skladiščni rezervoar je samo 25-tonski. Čeprav je načrtovan 100 tonski, ga dobavitelj, Kovinarska iz Krškega ni mogla pravočasno izdelati zaradi težav s specialno pločevino. Zaradi tega tudi investicija ni zaključena in pristrešek ni pokrit.

Oprema, oba kompresorja, pralec in ventilator, je iz uvoza in omogoča proizvodnjo 600 kg tekočega ogljikovega dioksida na uro, kar predstavlja zmogljivost 5.000 ton na leto.

Uvožena oprema v vrednosti 800.000 mark, je sovgalateljski delež Zdravilišča iz Rogaške Slatine. Delež Cinkarne znaša preko 200 milijonov din, pri čemer se ni ocenjena vrednost obstoječe proizvodne hale in uporabljene obstoječe gospodarske infrastrukture. Tako je trenutna vrednost investicije, upoštevajoč sedanji devizni tečaj, 373 milijonov dinarjev. Predračunska vrednost 180 milijonov din je tako prekoračena za 10 odstotkov, vendar predvsem zaradi del, ki smo jih opravili že sedaj in so bila predvidena v drugi etapi, (temelji za drugo cisterno, celoten pristrešek, asfalt itd.). Investicija je zaključena skoraj v roku in na osnovi investicijskega programa.

Promet tekočega CO₂ bo opravljala TOZD Polnilnica preko svoje mreže CO₂ postaj, s kamionskimi cisternami.

CO₂ je uporaben v vseh agregatnih stanjih, o čemer smo pisali v zadnji številki Cinkarnarja.

Prva seja odbora skupnega poslovanja

V skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju dela in sredstev za proizvodnjo utekočinjenega ogljikovega dioksida med Cinkarno, TOZD Metalurgijo in Zdraviliščem, TOZD Polnilnico iz Rogaške Slatine, se je na otvoritveni seji 28. novembra 1986 sestal odbor skupnega poslovanja.

Sejo, ki so se je udeležili predstavniki obeh DO in obeh TOZD ter predstavnik skupščine občine Celje Žarko Mrovčje, je odprl predsednik KPO, Mar-

Po analizi kakovost tekočega ogljikovega dioksida ustreza JUS in tudi ostrejšim zahtevam proizvajalcev osvežujočih pijač, (Slovin, Coca-Cola itd.).

Proizvodnja tekočega CO₂ organizacijsko pokriva obratovodstvo S-kislina, toz Metalurgija. V izmeni je zaposlen en strojnik kompresorskih naprav. Za proizvodnjo je zadolžen oddelek vodja, ki dela enoizmensko, čeprav bo proizvodnja potekala 24 ur. Tako ima novi obrat le šest delavcev, ki smo jih kadrovali iz obstoječega sestava toz in pripravnikov.

S to naložbo zmanjšujemo obremenjevanje okolja in po mnenju skupine SEPO pri inštitutu Jožef Štefan in Zavoda za zdravstveno varstvo in higieno v Celju, je ta naložba koristna, in z vidika varstva okolja, pozitivno ocenjena.

V največji možni meri je tudi zagotovljeno varstvo pri delu. Vgrajen je avtomatski monitor za merjenje koncentracije CO₂ v ozračju hale, ki alarmira prekoračitve MDK vrednosti 5.000 ppm CO₂. Premočan hrup pa bo v kratkem zmanjšan.

Finančna in poslovna uspešnost investicije je pozitivna. Finansiranje je izvedeno z lastnimi sredstvi, brez kreditov. Čeprav je naložba izrazito ekološkega značaja, je tudi ekonomsko upravičena.

Pri uvedbi apnenčeve moke so sodelovali ITC iz Celja, Metalna iz Maribora, ITAS iz Kočevja, ter tozda Vzdrževanje in Veflon. Pri ureditvi proizvodnje pa Zdravilišče iz Rogaške Slatine, Center za razvoj in znanstveno raziskovanje mineralnih vod iz Maribora, GOKOP iz Rogaške Slatine, Gradis iz Raven, Elektrosignal iz Celja, TIM iz Laškega, Kovinarska iz Krškega in KIBK iz Ljubljane. Pri izgradnji so sodelovali še titanov dioksid ter ostali tozdi in strokovne službe v DO.

Novo proizvodnjo sta odprla ter naprave poglala, Vojislav Ružič in Peter Vinder, novi odgovorni vodja proizvodnje.

Dani Podpečan

jan Prelec, pozdravil prisotne in zaželel, da bi se načrtovano medsebojno sodelovanje odvijalo v obojestransko korist in zadovoljstvo.

Enako je povzel glavni direktor Zdravilišča iz Rogaške Slatine Darko Bizjak, ki je zaželel odboru uspešno in kakovostno delo. Po dnevnem redu je bilo ugotovljeno, da je bil samoupravni sporazum usklajen in podpisan 26. junija 1986 in da sta obe TOZD delegirali po tri

predstavnike iz vsake DO v odbor skupnega poslovanja in to: iz Zdravilišča Rogaška Slatina: Anico HALUŽAN, direktorico finančnega sektorja, Toneta NAPASTA, direktorja TOZD Polnilnica ter Zlatka OGRIZKA, tehničnega vodjo TOZD Polnilnica.

Predstavniki Zdravilišča Rogaška Slatina na prvem sestanku odbora skupnega poslovanja CO₂

iz Cinkarne Celje: Marijo BERNJAK, vodjo računovodsko-planske službe, Antona KNEZA, vodjo priprave proizvodnje kislin ter Danija PODPEČANA, pomočnika KPO.

Imenovani delegati za dobo dveh let, so v skladu s sporazumom za prvo mandatno obdobje, izbrali za predsednika odbora Danija PODPEČANA in za njegovega namestnika Zlatka OGRIZKA.

Predsednik in namestnik ne smeta biti delegata iste delovne

organizacije in sta vsako mandatno obdobje iz vrst druge delovne organizacije.

Za delo odbora je dogovorjen poslovnik o delu. Na koncu so razčlenili naloge, ki jih mora odbor zaključiti še v letošnjem letu: obračun investicije, predlog obračunske kalkulacije stroškov, obračunska cena tekočega CO₂, proizvodnja v decembru 1986, načrt proizvodnje za leto 1987, garancijski prevzem uvožene opreme, itd.

D. P.

Odpadna titanova sadra

Cinkarna je v skladu s predlogi sprememb ekološkega programa sanacije, dolžna do konca leta 1986 podati investicijsko zasnovo rešitve problematike odpadne žveplove kisline in kislinskih odpadnih vod iz TiO₂, ki mora sloneti na konkretnih dogovorih zainteresiranih organizacij združenega dela in v sodelovanju s pristojnimi organi Gospodarske zbornice Slovenije.

Prvo stopnjo, Uvedbo apnenčeve moke v nevtralizaciji TOZD TiO₂, smo zaključili že 28. januarja lani. Stroški izgradnje 37 milijonov din so bili pokriti že v letu 1985, saj smo samo z zamenjavo hidriranega apna s polovico cenejšo apnenčevno moko, prihranili preko 100 milijonov din. V ta namen bomo v letu 1986 predvidoma porabili že 40.000 t apnenčeve moke.

Druga stopnja, Proizvodnja tekočega CO₂, ki porabi eno tretjino, pridobljenega CO₂, je začela obratovati 28. novembra letos, njena zmogljivost pa je 5000 ton tekočega ogljikovega dioksida na leto. Stroški izgradnje so bili 373 milijonov din.

Tretja stopnja, Vrednotenje odpadne titanove sadre je še v pripravi. Če se odločimo za to alternativno reševanja problematike odpadnih kislin, izhajamo iz na-

slednjih izhodišč in doslej doseženih rezultatov:

Zamenjava naravne sadre s kemično (fosforjevo desulfo) je v razvitih državah v razmahu. Titanovo sadro ni ovrednotil še nihče, zato so bile in so še potrebne lastne raziskave.

Na osnovi dosedanjih analiz, testov in raziskav, je titanova sadra uporabna za proizvodnjo cementa. Ocenjujemo pa, da je uporabna tudi za proizvodnjo mavca, gradbenih elementov in mas.

Po izbranem tehnološkem procesu smo ugotovili, da je tračna filtrska stikalnica najboljša, saj daje 55 do 63 odstotkov suhe snovi. Sušenje je predvideno v obstoječi rotacijski peči granulacije cinkovih koncentratov, ali z novim centrifugalnim sušilcem. Za proizvodnjo sadre pa smo izbrali

briketiranje.

Predvidevamo fazno izgradnjo glede na prodajo, in sicer po zmogljivosti: prvo do 35.000 ton na leto, drugo do 80.000 ton in tretjo preko 80.000 ton titanove sadre na leto.

Do sedaj smo opravili vrsto polindustrijskih testov v Cinkarni (Alfa Laval, Hidroinženiring), v EMU in v Železarni Štore in pri tem odposlali že 18.000 kg titanove sadre, okrog 18.000 kg pa jo je na zalogi za teste briketiranja.

V zaključni tržni raziskavi so predvideni kupci potrdili kakovost in odvzem 77.000 ton (cementarna Trbovlje, Anhovo, Umag, Koromačno, Podsused). Tudi recenziji dosedanjih raziskav sta pritrdilni. Sledi še raziskava prodaje mavca.

Transport in skladišče se pri cementarnah ne bosta povečala, v naši delovni organizaciji pa se

bo potrebno temu ustrezno organizirati. Za lokacijo je predvidena uporaba hale granulacije cinkovih koncentratov, ki ustrezajo velikosti. Vrednost naložbe je ocenjena na eno milijardo din, čeprav bo ponovno izračunana z investicijsko zasnovano.

Ekonomičnost naložbe je takšna, da ni pričakovati dohodkovnosti, ampak zopet zniževanje stroškov odlaganja, stroškov gradnje novih odlagalšč in bolj razumevajoče mnenje delovnih ljudi in občanov.

Za nadaljnje delo je bilo predlagano, da se delo na projektu nadaljuje v letu 1987, da se projektna skupina razširi, izvrši briketiranje vzorca 10 ton ob prisotnosti predstavnikov cementarn v ZRN, izvršijo manjkajoči testi (filtracija, sušenje), ter raziskave mavca za mase, ki ga bo opravil ZRMK Ljubljana.

Dani Podpečan

Ustanovili skupno predstavništvo Elektrotehne v Kairu

Ker je dovoljenje za delo začasnega predstavništva v Kairu, ki ga je imela Cinkarna skupaj z Elektrotehno in Lamo Dekani poteklo konec letošnjega leta, je bilo potrebno ugotoviti ekonomsko upravičenost in razloge za ustanovitev stalnega predstavništva. Ekonomske analize so pokazale, da je za Cinkarno to tržišče zelo zanimivo predvsem za prodajo pigmentov. Leta 1985 smo na to tržišče prodali 2.600 ton litozona, v letu 1986 smo iztržili skoraj milijon in pol dolarjev, prihodnje leto pa načrtujemo prodajo 3.500 ton litozona. Možnosti se odpirajo tudi za druge izdelke, zato so delegati

delavskega sveta DO na seji, ki je bila 18. novembra ugotovili, da je prekvalifikacija predstavništva iz začasnega v stalno, upravičena in daje realne možnosti za nadaljnje povečanje prometa, proizvodnje in deviznega priliva.

Z ustanovitvijo stalnega skupnega predstavništva Elektrotehne v Kairu, se Cinkarna obvezuje, da bo vodila takšno poslovno politiko izvoza in uvoza blaga in storitev, da bo vsako leto večji del prometa z egiptovskimi firmami in firmami sosednjih držav uresničila z izvozom blaga in storitev iz Jugoslavije.

Novoletni program tiskarskih storitev

Naročniki so nezadovoljni

V tiskarni so letos stiskali 95 tisoč izvodov stenskih koledarjev, 16 tisoč novoletnih čestitk, 150 tisoč žepnih koledarjev, 20 tisoč planerjev in 8 tisoč delovnih koledarjev, ter iztržili sto milijonov din, kar je 40 odstotkov več kot lani.

Koledarji za domače potrebe, katerih oblikovna rešitev je bila izdelana v naši tiskarni, se začnejo pripravljati že v mesecu marcu. To pa ne velja za kupce izven Cinkarne, ki posredujejo naročila šele konec leta. Zato tiskarna doživlja največji pritisk na roke izdobjav v zadnjih treh mesecih leta.

Pri izdelavi novoletnega programa je potrebno imeti dobro organizacijo dela in povezavo s kooperanti, ter povečano aktiv-

no delo v prodajni službi. Vendar pa ima naša tiskarna že vrsto let težave z vezavo koledarjev, katalogov, prospektov. Vezavo opravljajo kooperanti v treh različnih krajih Slovenije in to Velenju, Ravnah in Mariboru. Prevažanje velikih količin teh izdelkov pa pomeni veliko izgubo časa in dodatne stroške. Nakup stroja, ki stane samo 10 milijonov din, je tiskarna načrtovala že lani, vendar ta naložba (uvoz iz zahoda) še ni prišla na vrsto.

Če ne bi bilo te težave, bi tako tiskarna lahko letos iztržila veliko več, pa tudi skozi vse leto bi opravila več tiskarskih storitev, kupci pa bi bili zadovoljni, ker bi dobili izdelke ob pravem času.

M. G.

Festival tržnih komunikacij in ITACA Odnegli bronasto idejo Portoroža

V času od 3. do 7. novembra 1986 je v portoroškem avditoriju potekal tretji jugoslovanski festival tržnih komunikacij in prvi mednarodni festival turističnih propagandnih akcij ITACA. Tisoč in več propagandistov je bilo teden dni priča dosežkom na področju tržnih komunikacij doma in v svetu.

Konkurenca je bila razdeljena na pet področij: tiskana komunikacijska sporočila, avdiovizualna komunikacijska sredstva, film in video, avdiokomunikacijska sredstva - radio, vizualna identiteta organizacij in prireditev ter celotna propagandna akcija.

Na festivalu je s svojimi dosežki aktivno sodelovala tudi Cinkarna. Predstavili smo svoje reklamne video spote FLOVIT, BARVIT, HUMOVIT-HYGROMULL, NIVEDUR, v konkurenci radijskih sporočil pa NIVEDUR, AQUASTOP in BARVIT, ter v konkurenci tiskanih komunikacijskih sporočil embalažo za flovit in prospekte za cupramix.

V ostri konkurenci avdiovizualnih komunikacijskih sredstev, film in video, je Cinkarna prejela zavidanja vredno priznanje **BRONASTO IDEJO PORTOROŽA**, in to za video spot BARVIT. V tej konkurenci so bile tudi take delovne organizacije, ki imajo neprimerno večjo potrebo in tradicijo po takšnih oblikah komuniciranja, na primer Fructal, Radenska, Lek, Krka, Zlatorog itd. Producenti njihovih sporočil pa so specializirane institucije za marketing kot so: SM-Delo, Vijesnik, Agencija Borba, Jadran film itd.

Producentka našega spota Bar-

vit je akademska slikarka Jasna Radšel, ki je skupaj s sodelavci iz Marketinga naredila kreativno zasnovano propagandnega sporočila. Sodelovanje s »svobodnimi« kreativci na tem področju je namreč neprimerno cenejše, in če je še kakovostno, kar nam potrjuje bronasta ideja Portoroža, je to dokaz pravilne usmeritve pri produkciji lastnih komunikacijskih sporočil.

Portoroški teden je dal priložnost tudi za srečanje s tujo propagandno prakso v netekomvalnem delu. Velike svetovne agencije kot so Saatchi and Saatchi, Ogilvy and Mather, madžarski Mahix, Olivetti in Beneton so imeli svoje propagandne nastope.

Prikazani so bili tudi dosežki s podobnih festivalov v tujini kot so Cann, Dublin itd.

Kakršnakoli direktna primerjava med zahodom in jugoslovanskimi dosežki ni mogoča, saj je potrebno upoštevati naše specifične pogoje trženja. Bil pa je nekaj propagandnih sporočil, katerih se tudi zahod ne bi sramoval. Organizacija festivala je bila odlična. Kot zanimivost za boljše spremljanje dogodkov je program dopolnjevala tudi tehnika interne in satelitske televizije.

Andrej Ivančič

Prodaja preko potnikov manj donosna

V novembru so na sestanku potnikov analizirali njihovo delo v prvih desetih mesecih letošnjega leta in ugotovili, da so potniki sicer bolje obdelali svoja področja in je prodaja višja, da pa so porasli stroški za kilometrine, prenočišča, telefon in dnevnice, kar vpliva, da je prodaja preko potnikov postala manj donosna.

Potniška mreža je najbolj uspešna na področju Beograda z okolico, v vzhodni Sloveniji z Zagrebom in v zahodni Sloveniji, manjša od načrtovane pa je bila prodaja v Istri in južni Srbiji. V prvih desetih mesecih so prodali za tri in pol milijarde naših izdelkov kar je za 41 odstotkov več kot so načrtovali.

Število obiskov in zaključnic je bilo višje tudi zaradi večjega števila potnikov, višjega limita kilometrine in višjih osnov za obračun osebnih dohodkov.

Stroški pa so zato porasli kar za 253 odstotkov v primerjavi z lanskim enakim obdobjem.

Na omenjenem sestanku so se dogovorili za 30 odstotno zvišanje osnov za obračun osebnih dohodkov ter opozorili na težave pri dobavi perspektivnih izdelkov, na kakovost in zastarelost, visoke cene prevoza in na porast neplačane realizacije pri prodaji nekaterih izdelkov.

M. G.

Delovna konferenca komunistov

Mar sedaj vemo, kako naprej?

Najbrž nekateri še vedno ne vedo, kako naprej, ker v tej družbi vidijo samo nesmisle. Ker pa je vsak izmed nas svoj individuuum in ima svoje mnenje, ki ga izpostavlja na tak ali drugačen način, se zdi, kot da je vse skupaj en sam nesmisel.

Gradivo, ki smo ga dobili vsi komunisti in katerega smo obravnavali na osnovnih organizacijah, je izzvalo nekaj negotovanja, ker smo ga pač hoteli oblikovati realno in izzvati tisto, kar se samo pogovarjamo v različnih skupinah. Izzvati vse, nam ni uspelo.

Pravzaprav smo na konferenci slišali le tisto, kar že dolgo ugotavljamo, da bi morali storiti, pa se dosedaj še ni nič premaknilo.

Ker smo imeli slabe izkušnje pri izvrševanju 28 sklepov iz občnega zbora sindikata v letu 1985, smo pri stališčih akcijske konference ZK pazili, da jih ne bi bilo toliko.

Stališča v šestih točkah obsegajo samo razpravo, kar je iz akcijske konference edino mogoče storiti, ker tam zaključki niso bili povedani. Mnogo prečnega ni bilo povedano, vendar če bomo skušali uresničiti vsaj stališča, bo to velik napredek v naši DO (spomnimo se usode 28

sklepov občnega zbora ZS), zaupanje do komunistov in med komunisti se bo povečalo.

S tem pa bi naredili tudi pol koraka v prenovi. Mar bomo sedaj vedeli, kako moramo naprej v ravnanju, razvoju in poslovanju naše DO? Najbrž akcijska konferenca ni dala odgovora na to težko vprašanje, težko predvsem zaradi razmer na trgu, nenehno spreminjajočih se zakonov, odlokov in ukrepov. Če ne tega, je dala vsaj razmišljanje, kaj vse ne delamo prav in kaj bi morali storiti pri sebi. Te razprave so bile dobre v nekaterih osnovnih organizacijah, kajti, vsaj pogovarjati smo se začeli, čeravno še ne povsod.

V nekaterih osnovnih organizacijah so se ubadali z nesklepčnostjo sej in so jih morali ponovno sklicevati, zato so bile nekatere seje tik pred akcijsko konferenco, zato pa je vsaj na konferenci bilo kar sto prisotnih komunistov.

Iz razprave

Z organizacijo akcijske konference, ki smo si jo začrtali že v programu dela na začetku mandatnega obdobja, smo želeli predvsem ugotoviti, kako naprej v poslovanju in delu naše DO. Ugotovili naj bi, kaj storiti in ne le ugotavljati stanje kakršno je. Hoteli smo dobiti odgovore na vprašanja nagrajevanja, ki je naš najvažnejši cilj, kaj narediti na področju tehnološkega in delovnega reda, izboljšanja odnosov, kako zmanjšati stroške, kako dvigniti kakovost naših izdelkov ter kako spodbujati načine izobraževanja pri zaposlenih delavcih.

Razpravljalci so sicer govorili o težavah na svojih področjih dela, in vendar tudi nakazali nekaj rešitev.

Jože Randl, podpredsednik KPO, je postregel z nekaterimi podatki o primerjavi s kemično panogo, poudaril pa je, kako je bila visoka stopnja inflacije preveč vpeta v plan cen za leto 1986. Menil je, da moramo v prihodnjem letu nadaljevati z izboljšanjem organizacije, vendar drugače kot smo se je lotevali doslej. Bolj bistveno od reorganizacij je spreminjanje načinov izvajanja dela. Ko je govoril o kadrovski problematiki je povedal, da ni toliko pomembno, da pridobivamo nove strokovnjake, kot to, da omogočamo večje usposabljanje na delu in iz dela, ter da omogočamo tudi večje možnosti usposabljanja delavcev v specializiranih institucijah. Govoril je tudi o drugačni samoupravni organiziranosti, da bi jo lahko centralizirali v DO

ter izboljšali kakovost gradiv in potek sej.

Tudi nekateri drugi razpravljalci so govorili o kadrovskih težavah v njihovih službah ter menili, da imajo delavci zaradi obilice rednega dela premalo časa za kreativno delo. Hkrati so opozarjali na slabo povezavo strokovnih služb in premalo timskega dela.

Dobro razmišljanje je prišlo iz tozda Vzdrževanje, ko je Bernard Kozovinc poudaril, da je potrebno večjo skrb posvetiti realnejši dohodkovni povezanosti tozdvov skupnega pomena s proizvodnimi tozdi.

V razpravi sta se spopadla razpravljalca proizvodnega tozda Metalurgija in DE Marketing. Prvi je očital Marketingu nezadosten agresiven nastop na tržišču, drugi pa, da v proizvodnji premalo razmišljajo o kakovosti, preusmeritvah, ne upoštevajo tržne raziskave ter ustvarjajo prevelike zaloge. Emil Dokler

iz Metalurgije je tudi povedal, da razvojna služba ni organizirana za potrebe tozdvov. Podobno je razmišljal tudi Borut Sedovnik iz DE Marketinga, ki je dejal, da razvojna služba premalo raziskuje nove izdelke, ki bi jih lahko ponudili trgu.

Da razvoj ne napreduje, da znanje stagnira, da smo razvednotili delo, je opozoril tudi Maks Pečnik, ko je govoril o inovacijski problematiki in pobudi za ustanovitev krožkov, na katerih naj bi se dogovarjali za skupne nastope in združevanje sredstev pri inoviranju.

Janko Rebov in Fikret Imamović sta ugotovila, da peša informiranost znotraj in med DPO, prav tako kot pomoč mladini. Prvi je opozoril tudi na nered, nečistočo, premajhno disciplino, na slabšanje medsebojnih odnosov in delovnih pogojev ter nagrajevanje po delu.

Zadnji je razpravljal Silvo

Ramšak, ki je zbedel, kako premalo vlagamo v razširitev zanimivih proizvodov, dosti pa v bazno kemijo ter kako lahko tisti, ki potrebujejo čas za kreativno delo sami med seboj rešijo svojo kadrovsko problematiko.

Tudi gost Stane Mele, sekretar OK ZKS Celje, je poudaril, da moramo izboljšati kakovost izdelkov, iskati nove ter najti alternativne nadomestne programe, stare nedonosne proizvodnje pa čim prej ukiniti.

M. G.

Če bodo člani ZK dovolj inovativni, če si bodo pridobili dovolj znanja, in če bodo izkoristili ves intelektualni potencial, potem bo ZK tista sila, ki bo potegnila voz in družbo pripeljala iz težav. To pa je tudi prenova ZK.

Iz govora Staneta Meleta.

Člani ZK na delovni konferenci v sindikalni dvorani

UGOTOVITVE IN STALIŠČA

Na akcijski konferenci ZK, ki je bila 12. novembra 1986, je bilo iz razprave ugotovljeno, da v Cinkarni nismo v celoti dosegli zastavljenih načrtov za leto 1986 in jih tudi ocene do konca tega leta ne nakazujejo. Vzroki so v nerealnem načrtovanju na področju cen, zastarelosti tehnologije, stroških izkoriščanja delovnega časa in materiala, pa tudi v splošnih gospodarskih pogojih. Zaradi teh slabih izkušenj moramo pri načrtovanju za leto 1987 postaviti realnejše in stvarnejše načrte, hkrati pa moramo vztrajati pri doseganju fizičnega obsega proizvodnje.

Sprejeti dolgoročni načrt je osnova in zagotavlja le minimum sprejetih programov, zato ga moramo nenehno dopoljevati z novimi, dohodkovno zanimivejšimi in ekološko manj za-

htevnimi programi.

Organizacija poslovanja je naša stalna skrb in jo je potrebno nenehno dopolnjevati, izboljševati in spreminjati, kjer se kaže potrebno. Zelo pomembno pri tem je timsko delo med posameznimi službami v DSSS, kjer pogrešamo vsebinsko povezavo med strokovnimi službami in proizvodnjo. (Na primer razvojna služba, Marketing, proizvodnja). In ne le - to, temeljito je potrebno izboljšati tudi sistem pridobivanja dohodka tozdvov skupnega pomena na podlagi dohodkovnih odnosov, da bi se izboljšale storitve. Izboljšati je treba dejavnost na samoupravnem področju z racionalnejšo organizacijo sestankov (zanimivost, dobra pripravljenost gradiv in strokovna pomoč funkcionarjem s strani strokovnih služb).

Za dosego čim boljših organizacijskih sprememb pa je hkrati

potrebno uvajati sodobnejše oblike in metode dela, ter tudi na organizacijskem področju vzpostaviti večji red in delovno disciplino.

Premalo imamo pripravljenih novih tržnih izdelkov, s katerimi bi lahko ob vsakem času zapolnili našo ponudbo. Prav tako ugotavljamo, da imamo nekatere izdelke, ki jih takšne kot so, ne moremo več ponujati. Komunisti smo mnenja, da moramo tako okrepiti tržne raziskave za vse dosedanje in bodoče proizvodnje. Ob tem pa moramo kar najbolj izkoristiti vse možnosti na področju inovativne dejavnosti.

Več razpravljalcev (posebna finančna služba, investicijska služba, razvojna služba) je opozorilo na slabo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih. Ugotavljamo, da so vsepovsod notranje rezerve, ki jih je potrebno s pravilno organizacijo, delovno disciplino, usposabljanjem in napredovanjem izkoristiti, nikakor pa ne smemo zaradi nesposobnosti posameznih delavcev povečevati števila zaposlenih.

Za dobro motiviranost vsake-

ga zaposlenega je potrebno zagotoviti stimulativno nagrajevanje po delu, dobre medsebojne odnose, ustrezen družbeni standard in primerno okolje, v katerem delavec združuje delo. Zato moramo tem vprašanjem posvetiti vso pozornost. Najbolj izstopa vprašanje stimulativnega nagrajevanja, kjer še vedno nismo dorekli vsebine nagrajevanja po rezultatih dela posameznikov in skupin. Naprej moramo razvijati že veljavne oblike nagrajevanja, pri tem pa zlasti izpostavljati dograjevanje sistema dejanskega prispevka. Uveljaviti moramo takšno vsebino nagrajevanja, da bi ustvarili več in bolje.

Konferenca je postavila v ospredje tudi problem sodelovanja vodstev TOZD z DPO in samoupravnimi organi. To sodelovanje vsepovsod še ni ustrezno. Ugotovljeno je, da pri tem sodelujejo sekretarji, manj predsedniki OOZS, najmanj pa predsedniki OOOZS. Prav tako velja to tudi za delovanje SDS in delegatskega sistema nasploh. Vsebinsko dobre medsebojne povezanosti in sodelovanja je potrebno izpostaviti na nivoju DO.

Posvetovanje gradbincev projektantov

Drugič vključiti še potrošnike

Cinkarna izvažata velike količine cinkotit pločevine, ki jo v tujini vsestransko uporabljajo, medtem ko je ta izdelek z izjemno dobrimi lastnostmi pri nas skoraj neznan. Prav zaradi tega se je porodila zamisel, da domače tržišče seznanimo s to pločevino. Ideje, kako bi to čimbolj učinkovito izpeljali, so bile številne. Po večkratnih razgovorih s strokovnjaki in tehtnem premisleku, smo se odločili za organizacijo posveta, kajti nobena oblika komuniciranja ne more zamenjati žive besede. Dodatna prednost posvetovanja pa je, da na ta način tudi proizvajalec zbere številne koristne povratne informacije oziroma izhodiščne točke za nadaljna razmišljanja v razvoju proizvodov in tržnih aktivnosti.

Organizatorji so morali premostiti številne subjektivne in objektivne težave. Končno smo se zbrali v lepem ambientu hotela Planja, kjer je bil del restavracije preurejen v predavalnico, opremljen z video tehniko, povsod pa so bila obeležja Cinkarne.

Vabilom se je odzvalo preko sto udeležencev iz vse Jugoslavije.

je. Vzdušje je bilo še bolj delovno kot smo si natihoma želeli. Program je bil vsebinsko izčrpen in raznolik ter je potekal od devete do devetnajste ure s krajšimi presledki. V naše veliko zadovoljstvo je dvorana ostala ves čas polna. Že po prvi pavzi smo slutili, da smo organizacijsko uspeli. Vse nadaljnje dogajanje pa je to slutnjo le potrjevalo.

Prvo posvetovanje gradbincev projektantov

Veliko zanimanje

Da se gradbeniki zelo zanimajo za uporabo domačih materialov, je potrdilo srečanje gradbincev projektantov s Cinkarno, ki je bilo 20. in 21. novembra na Rogli in kamor je poslalo svoje predstavnike preko 50 gradbenih delovnih organizacij.

Organizacija posvetovanja pa je tudi potrdila, da je bilo doslej vse premalo napisanega, še manj pa povedanega o možnostih uporabe gradbenih materialov. Za Cinkarno kot proizvajalca in prodajalca pa je bila to tudi izkušnja, kako potrebno in pomembno je tudi v bodoče organizirati podobna srečanja in skupaj s projektanti razvijati naše izdelke v gradbenem programu.

Na Rogli so sodelovali tudi nekateri priznani strokovnjaki iz tega področja. Med njimi je bil tudi prof. Igor Blumenuau, ki je predlagal postavitev poizkusne hiše v različnih ekoloških pogojih, zgrajene z našimi materiali, na kateri bi opravljali testiranje naših materialov. V razpravi se je tudi pokazalo, da marsikdo ne zna pravilno uporabljati cinkotit pločevine, da pa tudi premalo poudarjamo cenovna razmerja z bakrom. Povezovanje med projektanti, izvajalci, investitorji, trgovino in proizvajalcem elementov za gradbeništvo bi veljalo vsekakor negovati tudi zato, da bi lahko bili kos skupnemu nastopu na tujih tržiščih.

O cinkotit pločevini je bilo tudi ugotovljeno, da za strešnik ni dovolj le njegova kakovost, temveč je pomemben tudi način montaže na strešno konstrukci-

jo. Cinkarna bo morala dopolniti prospekt za cinkotit pločevino z navodili za pritrditev strešnikov ter morda ustanoviti servisno službo za cinkotit kritino. Prisluhni bi bilo treba izkušnjam krovcev in obnašanju izdelka v različnih področjih. Izvajalci del namreč često ne upoštevajo razteznostnih koeficientov pločevine in konstrukcije. Udeleženci so ocenili, da je bilo posvetovanje najboljši način za informiranje o novejših izdelkih in možnostih njihove uporabe. Brez kakovostnih navodil za uporabo naših izdelkov, podatkov o lastnostih in sestavi izdelkov ter kontinuiranega prenosa informacij na tržišče, v današnjem času ni moč več računati na povečanje prodaje.

M. G.

Med predavanjem na Rogli

Posvetovanje je odprl idejni vodja, pospeševalec prodaje gradbenih materialov, Dare Urbanč. Prisotne sta pozdravila predsednik SO Slovenske Konjice in podpredsednik KPO Vili Raznožnik, ki je na kratko predstavil našo DO. Predstavniki Kemije Celje in Mozirje ter Metalurgije pa so povedali nekaj besed o svojih tozd.

Vsi strokovni prispevki, ki so se zvrstili v nadaljnjem programu, so zajeti v zborniku, ki obsega 220 strani in je bil predmet številnih pohval.

Da ne bi posvetovanje izzvenelo le kot propagandna akcija Cinkarne, smo k sodelovanju pritegnili priznane strokovnjake iz tega področja, ki so se ga razen dr. Jureta Franusoviča iz Zagreba, vsi udeležili.

V večernem programu je udeležence navdušil nastop plesnega gledališča iz Celja, ki je poleg plesnih točk izvedel modno revijo oblačil Kors, Konus in Utok ter čarodej Peter, ki je s sodelovanjem občinstva vnesel mednje

veselo razpoloženje.

V obeh dneh so potekali tudi razgovori za okroglo mizo, ki so potrdili, da je Cinkarna med udeleženci zbudila zanimanje za svoje izdelke, še bolj pomembno pa je to, da smo na ta način prejeli spodbude za nadaljnje delo.

Mnenja udeležencev

Prof. Igor BLUMENAU iz Beograda, najstarejši udeleženec posveta, je skrbno skrival nekaj več kot 80 let. S svojo duhovitostjo in humanimi nazori, ki bi jih žal lahko označili kot utopistične, je mnogo prispeval k boljšemu poteku razgovorov za okroglo mizo.

Svoj referat je podal z naslednjimi uvodnimi besedami:

»Zahvaljujem se Cinkarni, da je organizirala to posvetovanje iz dveh razlogov. Prvič, da gradbinci povedo kaj želijo od Cinkarne in drugič, da je Jugoslavija

dobila Cinkotit.« V razgovoru pa je povedal naslednje: »Menim, da je posvet odlično organiziran. Najtežje je dajati komplimente, vendar to, kar se danes dogaja na Rogli, zasluži same komplimente. Tema je aktualna, število udeležencev je pohvalno. Največji uspeh je zbornik. Na ta način je Cinkarna razumela, da brez pravih navodil in prave informacije določenih problemov ne moreš razumeti. V zborniku so številne dobre rešitve. Z organizacijo posveta ste uspeli zavrteti kolo, ki ga ne morete več ustaviti. Vedno znova mu morate dajati nove pospeške.

Prav na področju proizvodnega asortimana, ki ga je Cinkarna predstavila na Rogli, ima velike možnosti v Sloveniji, da pomaga pri izvozu, predvsem pri usmeritvi na tržišča drugih držav. Če bi se Cinkarna pravilno organizirala, bi lahko bila pobudnica notranje regionalne kooperacije z istim ciljem. Kajti nobeno drugo mesto v Jugoslaviji nima na tako ozkem področju združene kompletne industrije, ki je potrebna za izdelavo gradbenega objekta, kot prav Celje (Impol, Emo, Pohišvena industrija, Ljubčana, Cinkarna).«

Prof. Hasiba TARUČUKOVIČ iz Tuzle meni: »Organizacija je uspešna, program dober in celovit ter predstavljen učinkovito. Udeležila sem se že mnogih podobnih srečanj, vendar so neopazno prešla, ker za sabo niso pustila sledov. Vi pa ste z zbornikom in kopico propagandnega materiala poskrbeli za trajen spomin. Poudarila bi, da vsaka sredina zahteva povezovanje v določeni stroki. To predstavljajo gradbinci in tehnologi - kemiki. Pravilno ste se odločili, da ste za prvi posvet povabili projektante. V bodoče bi bilo dobro organizirati še srečanje s projektanti in potrošniki. Ekonomska propaganda je bila vključena zelo korektno, tako, da je bil ves čas poudarek na strokovnosti. Prav posebno me je navdušilo predavanje Daretta Urbanca, ki je temo, ki bi lahko izvenela kot propagandna, podal zelo strokovno.«

Dr. TRINHAUS iz ZRMK Ljubljana meni: »Ideja o vključitvi ekonomske propagande je iz tehničnega vidika zelo pametna. Na področju antikorozivne zaščite boste zaradi ostre konkurence v Jugoslaviji morali še veliko narediti.«

Zorica ĐUKIČ, direktorica INA projekta meni: »Zanimivo je vaše podajanje vsebine: kombinacija teksta in slike, demonstracija uporabe vaših izdelkov v samem avditoriju in pred hotelom. V predstavitev je morda premalo vključen le komercialni del. Več bi bilo potrebno govoriti o cenovnih razmerjih posameznih materialov glede na ostale razpoložljive.«

Miroslav KUTUZOV, projektant iz Novega Sada: »Vse je zelo dobro, najboljšo. Strokovnost je na višini, program pa je zelo zgoščen in zato informativen«. V pogovor se je vključil njegov kolega pripravnik, ki je menil, da bi zbornik lahko uporabljali tudi kot učbenik, ker so v njem podane rešitve na svojstven način.

Boštjan ŠPRER, direktor Dolenjskega projektivnega biroja meni: »Pred časom sem za privatne potrebe potreboval pločevino. Kljub velikemu iskanju, mi nihče ni ponudil cinkotita. Sedaj mi je žal, da sem uporabil drugo pločevino. Menim, da bi bilo zelo koristno opraviti raziskavo urbanizma, kajti cinkotit streho lahko projektiraš le, če urbanistični načrt predvideva

pločevinasto streho. Doslej sem Cinkarno poznal le kot onesnaževalca okolja in kot velik kombinat, ki lahko preživi v vsakršnih pogojih. Kar pa ste pokazali na Rogli, dokazuje, da vam ni le za preživetje, temveč da želite iz svoje proizvodnje narediti nekaj več in se aktivno vključiti v sodobne tokove gospodarjenja.«

Rogla bi morala v razvoju gradbenega programa Cinkarne predstavljati pomembno prelomnico. S tem programom se je Cinkarna prvič celovito predstavila javnosti. Udeleženci posveta že iščejo dodatne informacije. To pa pomeni, da bi se morali vsi po svojih močeh truditi, da bi se akcija »Rogla 86« nadaljevala in ne izvenela v prazno. Čez nekaj let bi lahko pobirala sadove vloženega truda, znanja in sredstev.

Aktivnosti za nadaljnje delo so deloma že načrtane. Nekatera spoznanja so deloma že potrdila naša dosedanja razmišljanja. Dobili pa smo še številne izzive, med katerimi je vsekakor razmišljanja vreden izziv o poizkusni hiši.

Darja Vovk

Prvi cinkarniški poslovni dnevi

Podpisali 68 pogodb

Cinkarna sodeluje z več kot 4.000 poslovnimi partnerji, ki se pojavljajo v vlogi kupcev ali dobaviteljev. Zato so poslovni dnevi, ki so jih letos prvič organizirali delavci Marketinga, velik prihranek na času in denarju.

V času od 24. do 28. novembra, ko so potekali poslovni dnevi, se je zvrstilo preko 85 kupcev, med njimi pa je bilo tudi nekaj takšnih, ki so hkrati tudi dobavitelji. Letošnji poslovni dnevi so bili namreč izključno namenjeni podpisovanju po-

godb in dogovorom o prodajnih in plačilnih pogojih za leto 1987. Podpisano je bilo 68 pogodb, ki jih danes vrednotimo na skoraj 17 milijard dinarjev. Ta vrednost predstavlja več kot 50 odstotkov realizirane prodaje na domačem trgu v letošnjem letu. S 25 kupci so bili opravljeni prvi krogi pogovorov, in pričakujemo lahko, da bodo tudi z njimi kmalu podpisali dokončne pogodbe.

Vsi dogovori sicer niso bili zelo uspešni, pa vendar lahko

rečemo, da je bilo prodanih nekaj izdelkov skoraj v vsej načrtovani količini za leto 1987. Skoraj 100 odstotno so sklenili pogodbe za cinkove zlitine, tiskarske barve, mikral plošče, kemolit APO, zeleno galico - monohidrat in kristalno in žveplovno kislino KKČ. Vse prodane količine so vodili na računalniški izpis. Dogovorjene menične obresti niso pri nobenem proizvodu nižje od zamudnih, več pa je dogovorjenih v višini obresti za kratkoročne kredite za druge namene pri naši poslovni banki. Povzeli smo nekaj mnenj:

Marjan Planinšek, novi vodja prodaje grafičnega programa meni: »Udeleženci poslovnih

dni so zelo dobro sprejeli to obliko organizacije v vseh elementih poslovne etike. Premalo je bilo le razstavljenih vzorcev, čeravno so lahko videli na video tehniki celovito sliko Cinkarne in njenih razvojnih novitet za leto 1987. Ker so ostali plačilni pogoji na letošnji ravni, ni bilo večjih očitkov.«

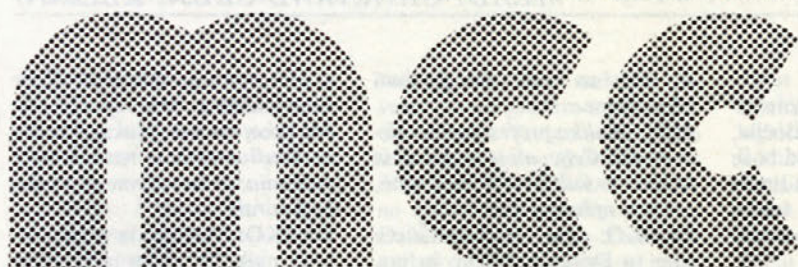
Hranislav Kocič, vodja prodaje metalurškega programa: »Termin za poslovne dneve sicer ni bil dobro izbran, bilo je tik pred prazniki, vendar je bila zaradi te organizacije mnogo boljše pripravljenost in volja naših marketinških delavcev za poslovne pogovore. Sodeč po obisku in sklenjenih pogodbah, se

V zgornjih sobah Mlinarjevega Janeza so komercialisti opravljali razgovore s kupci

V spodnji dvorani so kupci lahko videli video spot o Cinkarni

Odgovorno uredništvo:
Koordinacijska konferenca
ZSMS Cinkarne

Urednica: Radmila Vignjevič

CINKARNA JE MOJA TOVARNA

Mladinski izlet v Škocjanske jame in Lipico

V programu KK ZSMS Cinkarne do konca leta je bil predviden tudi enodnevni mladinski izlet. KK je izbrala izlet v Škocjanske jame in Lipico. V začetku je bilo prijav malo, a ko se je bližal dan izleta, je bilo prijavnost več.

KK Cinkarne je brez materialnih sredstev, izleta pa brez finančnih sredstev nismo mogli organizirati. Za zajtrk, večerjo in pijačo smo pokrili stroške sami, medtem ko nam je prevoz in večerjo plačal sindikat posameznih tozdov. Za izlet je bilo prijavljenih 45 mladincev, na dan izleta jih je prišlo deset manj.

V soboto, 25. oktobra ob 6.20 uri je avtobus odpeljal iz Celja. Od 35 mladih se je izleta udeležilo 21 mladink in 14 mladincev. Največ mladih je bilo iz DSSS-a (16), iz Kemije in TiO₂ pa ni bilo nobenega mladincev. Tisti, ki so se odpovedali izletu, so to storili verjetno zaradi slabega vremena. Vendar so naredili napako, saj je bilo vreme ta dan fantastično glede na letni čas.

Vzdušje v avtobusu je bilo dobro, in bi bilo še boljše, če bi imeli mikrofon.

V Divačo, kjer smo imeli malico, smo prispeli nekaj po deveti uri. Nato smo nadaljevali proti Škocjanskim jamam.

Škocjanska jama je dolga 1200 m, deli pa se na tri jame. Najzanimivejša od teh je zvočna ali glasna jama, skozi katero teče reka »Reka«. Temperatura v jami je stalno 13°C. Visoka je največ 70 m. Odrpita je za vse obiskovalce že od leta 1884. Zvočna jama je bila 1965 l. poplavljena, zato je bila zaprta.

Vodič, ki nam je razkazoval jame, je bil precej dolgočasen, saj je večkrat ponavljal enake podatke. Prevečkrat je tudi vprašal, če ima kdo kakšno vprašanje, zato mu je Zoran Pečnik zastavil vprašanje, kakšen je bil izid neke nogometne tekme. Zoki pa je tudi nasploh bil največji humorist, ter tako vplival na veselo

razpoloženje mladincev.

V jami smo se zadržali 70 minut. Seveda smo se s hojo po jami utrudili, in nekateri so z glasnimi kiki zaradi odbijanja zvoka še vedno potrjevali, da nas dobro razpoloženje kljub utrujenosti ne zaluša. Tla v jami so vlažna, tako da so nekateri pri hoji občasno pogledali v tla bolj od blizu, vendar brez posledic.

Po ogledu jame smo nadaljevali pot proti Lipici.

V kobilarni Lipica smo bili slabi dve uri. Nekateri so ostali kar v hotelu Maestoso, drugi pa smo si ogledali kobilarno. Videli smo rasne konje, katerih poreklo je znano tudi do 200 let nazaj. To so čistokrvne rase konj, ki imajo svoje inicialke vrezane v dlako. Za vsakega konja in kobilo se točno ve datum rojstva, oče, mati in bližje sorodstvo. Konji in kobile so zelo inteligentne živali in veliki prijatelji človeka. Nekateri so imeli s seboj sladkor in konji so ga lizali z rok.

Zanimivo je, da nas je od 16, ki smo obiskali kobilarno, bilo 11 mladincev in 5 mladink, medtem ko je v hotelu za šankom ostalo

16 mladink in 3 mladinci. Iz tega se da jasno razbrati, da imajo tovarišice rade dobro kapljico, zamudile pa so priložnost, da vidijo pravo šolsko uro jahanja, kajti tudi teoretični del učenja je zelo pomemben.

Kosili smo v Senožecah. Ozračje v avtobusu je bilo prav slavnostno, saj se je v zraku čutil vonj maliganov.

Vse do Gomilkega, kjer smo imeli zaključek, smo prepevali. Po zaključku se nam je izgubil eden od izletnikov in med nami je zavladala panika. Iskali smo ga povsod, toda ves trud je bil zaman, izgubili pa smo tudi več kot uro časa. V Celje smo prispeli ob 22.30 uri, nekateri od nas so odšli v disco-klube, ostali pa na počitek.

Vsi udeleženci izleta so bili izjemno zadovoljni. Izrazili so željo, da v prihodnje organiziramo še kakšen podoben izlet. Izlet je vsekakor koristil, saj smo se medsebojno bolje spoznali. Upam, da bo na prihodnjem izletu še bolje in da se ga bomo udeležili še v večjem številu. Zahvaljujem se vsem, ki so nam pomagali pri organizaciji izleta, najbolj Jerneju Ozisu in Dragici Zakošek.

Fikret Imamović

Da je bil izlet zares prijeten, nam je potrdila tudi Tatjana Pogorevc, rojena 27. januarja 1966 v Celju, zaposlena v Cinkarni dve leti kot kemijski procesničar v Službi kakovosti.

MCC: Zakaj si se odločila za izlet?

TATJANA: Že v osnovni in srednji šoli so bili organizirani razni izleti in vedno smo se imeli lepo. Vedno imaš priložnost videti in doživeti kaj novega. Zato sem se tudi sedaj odločila, da grem na ta izlet, saj jih nekako pogrešam iz šolskih dni. Res pa je tudi, da je to priložnost, da se mladinci bolje spoznamo med seboj.

MCC: Ali boš še šla na izlet, če bodo organizirani in kaj priporočaš ostalim, ki niso sedaj bili na izletu?

TATJANA: Če bodo izleti še organizirani, se jih bom udeležila, enako pa mislim tudi za ostale, ki so bili na tem prvem izletu, saj smo se imeli »super«, enako pa priporočam tudi tistim, ki sedaj niso bili.

MCC: Kaj misliš o ideji skupnega novoletnega praznovanja mladih?

TATJANA: Mislim, da bi bilo skupno praznovanje za mlade lepo doživetje, enako pa tudi smučanje, o katerem se že tudi nekaj govori. Na ta način bomo precej pripomogli k temu, da se bomo mladi spoznali, kar pa je tudi osnova za dobro delo naše mladinske organizacije, ki si je načrtala dober program za delo v naslednjem letu. Upam, da nam ga bo vsaj približno uspelo realizirati.

Udeleženci izleta so bili zelo zadovoljni

MCC: Kaj misliš, da bi morala mladinska organizacija nuditi svojim članom?

TATJANA: Mladinska organizacija bi morala nuditi svojim članom pomoč na raznih področjih npr. pri težavah na delovnem mestu... organizirana bi bila lahko razna športna udejstvovanja.

MCC: Kje boš praznovala novo leto in kaj želiš, da se ti uresniči v

naslednjem letu?

TATJANA: Kje bom praznovala novo leto se še nisem odločila, kar se tiče službe želim, da bi se še naprej razumeli, mladinski organizaciji pa želim veliko uspehov pri začrtanem programu.

MCC: Ali želiš povedati še kaj, kar te nismo vprašali?

TATJANA: Vsem želim srečno Novo leto!

Aktualni intervju s predsednikom OK ZSMS

Predstavljamo vam Duška Kosa, predsednika OK ZSMS Celje. 1. oktobra 1985 je bil izbran na tajnem glasovanju v Narodnem domu v Celju.

Duško Kos je rojen 16. septembra 1960 v Trbovljah. Zatem so se preselili v Dobrno, kjer je končal osnovno šolo. Po končani gimnaziji v Celju, je 1979. leta začel študirati sociologijo v Ljubljani na FSPN. Po uspešno končanem študiju je zasnoval delovno razmerje na Marksistični univerzi E. Kardelja v Ljubljani.

Razgovor z njim smo opravili v njegovem delovnem kabinetu v Gledališki ulici. Bil je precej izčrpljujoč pogovor, saj je trajal 150 minut. Duško je zelo hvaležen sogovornik, govori tiho, a vsaka njegova izgovorjena beseda ima moč in optimistično deluje na sogovornika. Ta poštna duša odgovarja odprto, konkretno in se ne izogiba odgovoru. Poskušali smo izvedeti čim več od njega s tem, da ga s provokativnimi vprašanji sprovciramo, v čemer pa nismo uspeli. Duško odgovarja mirno in navaja argumente, ne govori v frazah in senzacionalistično, on ima enostavno svoj stil, ki vzbuja spoštovanje pri sogovorniku. Lepo in hvaležno je imeti takšnega predsednika.

MCC: Duško, kdaj in zakaj si se začel ukvarjati z mladinsko aktivnostjo?

DUŠKO: Prvi stik s to vrsto aktivnosti sem doživel v KS

Dobrna, kjer sem obiskoval osnovno šolo. S tem sem izpolnjeval svoje proste ure. Veliko nas je bilo prijateljev, ki smo imeli enake poglede na življenje.

MCC: Ali si bil aktiven kot celjski gimnazijec v mladinski organizaciji?

DUŠKO: Dokler sem obiskoval gimnazijo, nisem bil aktivno vključen v mladinsko organizacijo. To je bila prava praznina, kar se tiče moje aktivnosti na tem področju, bil pa sem aktiven v OO ZSMS KS Dobrna.

MCC: Zakaj si se odločil za študij družbenih ved, zakaj nisi, recimo, izbral tehnične fakultete?

DUŠKO: Niti sam ne vem, bilo je povsem slučajno. Nihče ni vplival name.

MCC: Ali si se v Ljubljani ukvarjal z mladinsko aktivnostjo in na katerih področjih? V bližini je RK ZSMS. Ali je to vplivalo na tvojo aktivnost, ambicije, ipd.?

DUŠKO: Bil sem aktiven, med ostalim sem bil odgovorni urednik časopisa »Razmerja«, član raznih komisij RK ZSMS.

MCC: Ko si bil izbran za predsednika OK ZSMS Celje si imel verjetno svoje ideje, ki si jih želel realizirati? Katero so te ideje, ali so realizirane?

DUŠKO: Da, kot prvo je bilo potrebno izvršiti priprave za kongrese, zatem se vključiti v delegatske volitve, da zaživi mladinski kulturni center (MKC) in da saniramo Center za mladinski turizem. Realizacija idej za prvi dve akciji ni odvisna samo od našega dela. Kar se tiče MKC-ja smo napravili velik korak naprej, vendar ni vse tako, kot smo si zamislili. MKC bi morali biti shajališče mladih z različnimi interesi. Morali bi ponuditi vse tisto, kar si želijo, od predavanja pa do kulturnih prireditev. Lahko povem, da smo dosegli največji pri jazzu. Sedaj obstaja v Celju mlada generacija te smeri glasbe. Center za mladinski turizem je dobro aktiviran, najboljši dokaz za to

je, da so vse zmogljivosti izkoriščene.

MCC: Koliko profesionalcev dela na OK Celje, ali je to dovolj in kakšno je sodelovanje med vami, saj si ti njihov vodja?

DUŠKO: Od profesionalcev smo tu Dragica, Mirko in jaz. Vsak dela na svojem področju in vsak sam ve, kaj mora delati. Sodelovanje med nami je odlično. Cenimo drug drugega in se medsebojno izpopolnjujemo, saj smo kot družina. Odvisno od zahtevnosti akcij in števila let-teh pa je, ali je nas profesionalcev dovolj. Biti moramo zadovoljni, kajti manjše OK imajo samo enega profesionalca, ki mora narediti vse sam, s tem pa izgublja čas.

MCC: Kakšno je sodelovanje OK z Republiško konferenco (RK)?

DUŠKO: Imamo dobrega predsednika RK, to je Tone Anderlič iz Novega mesta. Zadovoljen sem s sodelovanjem, ki je zelo uspešno.

Ali imaš možnost, da samostojno s predsedstvom vodiš mlade Celja, ali pa se ti ponujajo mentorji, svetovalci, ki onemogočajo tebe in nas pri realizaciji naših idej?

Kakšno je sodelovanje z ostalimi strukturami v občini?

DUŠKO: Tu ni problemov. Lahko povem, da smo zares samostojna DPO, nihče nam ne vsiljuje mnenja, niti nas ne ovira pri realizaciji naših idej.

Sodelovanje z vsemi strukturami v občini je dobro in kar se tega tiče, sem zadovoljen.

MCC: To leto je bilo kongresno. Kakšno je tvoje mišljenje o kongresih?

DUŠKO: Zame je najbolj revolucionaren in demokratičen mladinski kongres. Sproženo je največ novih idej, realizacija let-teh pa je odvisna od naših aktivnosti in od časa. Tudi na partijskem kongresu je dovolj novosti, katere bi morali izvesti tudi v praksi, v kolikor želimo boljši jutri. Sindikalnega kongresa nisem spremljal tako poglobljeno.

MCC: Kaj misliš o delegatskem sistemu, samoupravljanju in ali se dosledno izvajata?

DUŠKO: Vse to je odlično zamisljeno in zapisano, vendar je realizacija v praksi drugačna. Nimamo niti dovolj sposobnih kadrov, manjka nam vesti in politične kulture. O odgovornosti se pišejo romani, je pa ni nikjer. Če npr. neka strokovna komisija da predlog, DS TOZDA to potrdi in če investicija propade, nihče ni kriv. Strokovnjaki in strokovne komisije se skrivajo za delegate.

MCC: Bil si na mladinskem kongresu v Beogradu. Zdi se nam, da

ni bilo enotnega mišljenja. Neke ideje mladih iz naše republike so bile takoj ovržene. Zakaj je prišlo do konfrontacije in razhajanja v mišljenju, da ne rečem, da so nas bojkotirali?

DUŠKO: Mislim, da nismo izbrali najboljši način interpretacije naših idej. Kot da nismo drugih pripravili na naše ideje. Naše ideje so bile za ostale republike in pokrajini nepomembne. Nismo postavili na prvo mesto vprašanja v zvezi z nezaposlenostjo, saj je v Celju nezaposlenost manjša od enega odstotka. V nekaterih krajih naše dežele znaša nezaposlenost 30, pa tudi več odstotkov. Normalno je, da to mladino mučijo vprašanja nezaposlenosti in zaradi tega nimajo možnosti razmišljati tako, kot razmišljamo mi. Mi smo se pripravili za inovacije, medtem ko ta tema ni aktualna za nezaposlene kraje, kajti kako naj neko razmišlja o inovacijah, če nima niti eksistenčnih pogojev.

MCC: Kaj je bilo s štafeto mladosti?

DUŠKO: Mi nismo bili proti štafeti mladosti, bili smo za spremembo rituala, mišljenja smo, da je sedanji ritual zastarel, a finačno velika obremenitev. Mislim, da bi bilo bolj poceni, če bi organizirali raziskovalne ali kakšne podobne tabore, kjer bi se zbirali mladi. Ali npr. da mladi iz Celja gredo v neko drugo mesto k svojim sovrstnikom, kjer bodo gostje 4-5 dni, da se spoznajo, izmenjajo mišljenja in na ta način razvijejo trajno prijateljstvo. Vsako leto bi se obiski izmenjali.

MCC: Naslednje leto prične štafeta mladosti svojo pot v naši republiki. S tem bi imeli možnost spremembe. Ali se bo to zgodilo?

DUŠKO: Na tem področju se dela, vendar ne morem reči nič konkretnega.

MCC: Kakšne so možnosti, da Celje organizira odhod štafete?

DUŠKO: Po posvetu na mladinski politični poti v Zrečah smo na predsedstvu sklenili, da ne kandidiramo za organizacijo osrednje prireditve ob odhodu štafete.

MCC: Ti, Duško, srečuješ veliko mladih, ki različno razmišljajo. Na osnovi tega povej, kako mladi danes razmišljajo, kako gledajo na našo stvarnost in ali verjamejo v boljši jutri?

DUŠKO: Mladi so danes pametni, ambiciozni in vse njihove ambicije temeljijo na realnih osnovah. Ne nasedajo frazam in nimajo radi zgodbic za lahko noč. Optimistično gledajo na rezultate in pokazatelje, čeprav nam le-ti na žalost govorijo, da

bo jutri še težji.

MCC: Vse več upada interes mladih za udeleževanje na MDA. Na delovnih akcijah študentov skorajda ni več, tudi s srednješolci je podobno. V glavnem obiskujejo akcije danes delovni ljudje in pionirji. Kaj misliš ti o tem?

DUŠKO: Ekonomska kriza je vplivala na ambicije mladih do delovnih akcij. To se očitno vidi pri študentih in srednješolski mladini. Študentu je bolj ekonomično, da mesec dni dela za denar in na ta način izboljša svojo žepnino, enako velja za srednješolca. Potrebno je najti adekvatno zamenjavo za MDA.

MCC: Ali obstaja v naši družbi korupcija in protekcija in kako ti gledaš na te pojave?

DUŠKO: V naši družbi se to pojavlja. Ekonomska kriza je povzročila tudi krizo morale.

MCC: Kako velik je tvoj OD in ali si zadovoljen z njim?

DUŠKO: Če primerjam sebe z delavko za tekočim trakom v Emu, ki zasluži starih 10 milijonov, potem je moj osebni dohodek velik. Toda če grem v trgovino, je to malo. Moj delovni dan praktično traja 24 ur, pri čemer pa je potrebno dodati, da imam

tudi ob sobotah in nedeljah obveznosti. Če gledam v tej smeri, OD ni velik. Toda s svojo plačo sem kljub vsemu zadovoljen.

MCC: Ali bi večji OD stimulatивно vplival na tvojo aktivnost?

DUŠKO: Gotovo ne. Zame stimulatивно deluje aktivnost baze. Dodatno voljo in moč dobim na sestankih neke OO ZSMS, če so le ti organizirani in aktivni.

MCC: Ali ti bo ta funkcija pomagala ustvariti uspešno politično kariero?

DUŠKO: Ne verjamem. Po izteku mandata odhajam na odsluženje vojaškega roka. Mnogi me bodo pozabili, a po drugi strani imam zasnovano stalno delovno razmerje na Marksistični univerzi E. Kardelja v Ljubljani.

MCC: Imaš kakšno posebno no-voletno željo?

DUŠKO: Želel bi, da ustanovimo vsaj eno majhno delovno organizacijo.

MCC: Imaš kakšno sporočilo za mlade v naslednjem letu?

DUŠKO: Ne smemo biti apatični in ne izgubljam morale. Moramo se vsi skupaj boriti za boljši jutri.

F. I.

Ustanovitev kluba štipendistov

Namen ustanovitve Kluba štipendistov je bil, da bi mladi, ki bodo kmalu prišli v naše okolje, bili čimprej in čimbolj seznanjeni z mladinsko aktivnostjo, programom dela naše mladinske organizacije, da jim olajšamo vključitev v naše aktivnosti. Poleg tega jim bomo pomagali, kolikor bo v naši moči, da pridejo po pripravniškem obdobju do stalne zaposlitve v naši delovni organizaciji. Poslali smo vabila. Moja naloga je bila njihov sprejem in vodenje

po Cinkarni. Zbirno mesto: šolski center ob 8.00 uri. Sprva sem se spraševala, ali bo sploh kakšen odziv na tole naše povabilo, ali pa bodo to vzeli z neresnostjo. Bolj ko so se kazalci bližali osmi uri, bolj se je polnila učilnica šolskega centra. Bila sem prav presenečena, saj se je vabilu odzvalo 45 štipendistov. Pozdravila sem jih v imenu naše mladinske organizacije in se jim zahvalila za udeležbo, nakar nas je polovica odšla na prvi ogled v TOZD Grafiko,

obrat Tiskarna. Zopet so me spreletavali dvomi, ali bodo razlagalci na voljo ali ne. Tov. Alojz Bombač je pravkar prišel iz pisarne in odvedel prvo skupino v obrat. Menim, da v kolikor je štipendiste zanimalo, so lahko dobili izčrpno predavanje o samem tiskanju.

Na vrsti je bila druga skupina, saj nas je bilo preveč, da bi šli vsi hkrati v obrat. Tej skupini je bil razlagalec tov. Ivan Pohole. Medtem smo mi počakali zunaj. Moram priznati, da je bilo prav hladno jutro, saj smo kar stopicali z noge na nogo, medtem ko smo čakali ostale. Povprašala sem mlade, ali so imeli probleme v šoli glede današnje odsotnosti od pouka. Odgovori so bili v glavnem negativni.

Nato nas je čakal ogled »S« -kislina, piritne in ferosulfatne linije. Razlagalec je bil tov. Jože Korent. V komandnih kabinah je podal res izčrpno poročilo o delovanju vseh teh obratov.

Sama sem si rekla, da v tretje gre rado, toda malo sem se ustela. V zadnjem obratu nove valjarne je bil razlagalec na sestanku. Iz zadrege nas je rešil Frido Maderasi, ki je bil pripravljen povedati nekaj besed o valjanju pločevine. Vsekakor so mladi z zanimanjem opazovali nastajanje Cu-Ti-Zn pločevine.

Napotili smo se v sindikalno dvorano. Po kratkem odmoru sem jih poposila še za malo posluha, saj so tov. Murovič Drago, tov. Ozis Jernej in tov. Tukarič Marko podali obsirno poročilo o delu in organiziranosti našega kolektiva. Sama sem jih seznanila s sestavo naše mladinske organizacije in s tem, katere od zastavljenih aktivnosti smo že realizirali.

Čakal nas je še najtežji del naloge, to je izvolitev predsedstva Kluba štipendistov. Toda neka-ko smo tudi to rešili.

Za kulturni program je poskr-

bela recitacijska skupina, Fikret Imamović s svojim recitalom in dva naša plesalca, Andrej Weingerl in Karmen Kukurič. Posamezno sta se predstavila s točko breakdance-a in disco plesa.

Mladi so končno dočakali težko pričakovani prigrizek, se nekako prebudili iz otopelosti in se tudi sami razživeali. Novoizvoljenega predsednika Kluba štipendistov Jager Dušana sem povprašala o mnenju, ki ga ima o Klubu štipendistov in svoji funkciji.

JAGER Dušan, obiskuje 2. letnik VTŠ - smer kemijska tehnologija v Mariboru.

MCC: Ali si že bil na praksi v Cinkarni?

JAGER: Da, kot praktikant sem bil trikrat na obvezni delovni praksi.

MCC: Kakšno mnenje imaš o Cinkarni, o njenih ljudeh?

JAGER: Kolikor sem lahko sem spoznal delovno okolje, kjer sem delal, se mi zdi kolektiv dober. Na delu ni bilo nobenih problemov niti s predpostavljenimi niti s sodelavci. Mislim, da sem z delom v Cinkarni pridobil dosti izkušenj, vsaj kar se tiče samega znanja, odnosov med ljudmi.

MCC: Kaj pričakuješ od Kluba štipendistov?

JAGER: S sodelovanjem članov Kluba štipendistov bi lahko reševali probleme, ki se pojavljajo med štipendisti. Delali bomo tudi na tem, da bi se štipendisti zaposlili v Cinkarni in jim ne bi bilo potrebno iskati zaposlitev drugje.

MCC: Koliko imaš štipendije in ali se ti zdi dovolj visoka?

JAGER: Višina štipendije je bila 40.000,- din, prejšnji mesec sem dobil nekoliko več. Z njo pokrivam osnove potrebe. Sicer je res, da so stroški vse večji, vsak dan se vozim v Maribor, vendar mi štipendija veliko pripomore.

D. G.

Srečanja se je udeležilo 45 štipendistov

Andrej Jelen, Branka Frišek, Mojca Plevnik in predsednik kluba štipendistov Dušan Jager.

Mladinski seminar celjske regije v Zrečah

21. in 22. novembra je potekal mladinski politični seminar v Zrečah. Organiziran je bil za mladino iz združenega dela in krajevnih skupnosti. Udeležilo se ga je 75 mladincev, od tega 11 iz naše DO.

Teme so bile zelo zanimive. Petek, 21. nov.: Ekološka bilanca Celja (Darka Domitrovič-Uranjek, Razvojni center Celje); Kako naprej? (Tone Zimšek, predsednik skupščine občine

Celje); Projekt »Prestrukturiranje« (Vlado Bukvič, Razvojni center Celje); Nagrajevanje po delu Albin Cocej, družbeni pravobranilec samoupravljanja. Sobota, 22. nov.: ZSMS po 12. kongresu (predstavniki RK ZSMS); Raziskovalno-inovativna dejavnost v OZD (Zoran Tratnik, Občinska raziskovalna skupnost Celje); Spremembe Zakona o združenem delu.

D. G.

Intervju z udeležencem politične šole

Gregor Jakob, rojen 25. februarja 1967 v Celju, zaposlen v Cinkarni 4 mesece kot pripravnik V. stopnje v službi za avtomatsko obdelavo podatkov.

MCC: Kako se počutiš na svojem delovnem mestu?

GREGOR: Na delovnem mestu se dobro razumemo, odnosi so v redu.

MCC: Zakaj si šel na seminar?

GREGOR: Določila me je OO DSSS, v kateri sem. Sem pa tudi član komisije idejnopolitičnega dela v svoji osnovni organizaciji, zato mislim, da mi bo seminar koristil pri delu in reševanju aktualnih problemov v naši družbi.

MCC: Katere teme so bile najbolj zanimive?

GREGOR: Konkretno mene sta najbolj zanimali temi Nagrajevanje po delu in ZSMS po 12. kongresu.

MCC: Ali je bil organiziran zabavni program in kakšna je bila namestitvev?

GREGOR: Kar se tiče zabavnega programa mislim, da bi bilo lahko bolje; organizacija in namestitve sta bili v redu.

MCC: Kaj misliš o programu dela osnovne organizacije, kateri pripadaš in na kakšnem področju bi rad delal?

GREGOR: Program sem prebral in če se bo izpolnil, bom pridni. Vsekakor bom na razpolago, kjer bo potrebno.

MCC: Kakšno je tvoje mnenje o aktivnosti mladih v Cinkarni?

GREGOR: Glede na to, da nisem dolgo v Cinkarni menim, da je premalo zainteresiranih mladincev za delo. Potrebno je najti način, ki bi mladino pritegnil najboljše način bi mogoče bil organiziranje športnih tekmovanj na vseh področjih, razne zabave.

MCC: Kje boš praznoval Novo leto?

GREGOR: Nisem se še odločil, po vsej verjetnosti pa bo to domača zabava.

Intervju s predsednico OO DSSS

Predsednik OO DSSS Cmok Aleksander je odšel iz DO, zato smo izvolili novo predsednico, to je Elza Salobir.

Salobir Elza, rojena 22. 12. 1968 v Celju, v Cinkarni zaposlena od leta 1983, po poklicu kemijski tehnik.

MCC: Kakšna je tvoja funkcija v KK?

ELZA: Sem predsednica mladine OO in predsednica kadrovske komisije. Poskušam zbrati mladince in mladinke v skupnih službah in jih aktivirati za delo. Moje delo je oteženo zaradi razdeljenosti po raznih službah, zato je mladince tudi težko sklicati oz. jih dobiti na sestanke. Kot predsednica kadrovske ko-

misije pa evidentiram vse mladince, ki se na novo zaposlijo, da bi jih čimprej aktivirali v mladinski organizaciji.

MCC: Ali si že dobila kakšne Cinkarne?

ELZA: Mislim, da so mladinci premalo zainteresirani za delo mladinske organizacije, seveda razen redkih izjem.

MCC: Ali si že dobila kakšne pikre glede na tvojo funkcijo?

ELZA: Ne, mislim, da do sedaj še ni bilo nobene.

MCC: Na kak odziv si naletela pri mladincih v svoji OO, glede realizacije nalog?

ELZA: Posamezniki so bili zelo prizadevni, medtem ko so ostali pokazali nezainteresiranost. Najbolje se je to odražalo na

sestankih OO, katerih se je od 55-ih udeleževalo približno 12 mladincev.

MCC: Ali si že kdaj pomislila na to, da bi zapustila našo DO?

ELZA: Zaenkrat ne, službo pa bi z veseljem zamenjala.

MCC: Kje boš praznovala Novo leto in kaj želiš, da se ti izpolni v letu 1987?

ELZA: Kje bom praznovala, ne vem, verjetno bo to v krogu najdražjih. O svojih osebnih željah ne bi razpravljala, ker jih je preveč. Glede mladinske organizacije pa bi želela večjo aktivnost, še boljše uspehe in večje razumevanje vodstva DO do mladinske organizacije.

Poročilo o delu KK ZSMS in OO ZSMS

Od junija do konca leta si je KK zadala šest nalog, ki jih je morala realizirati.

Prva naloga je bila ustanovitev močne konference, ki bi jo sestavljali predstavniki iz vseh OO.

Druga naloga je bila izvolitev novih predsedstev, tretja, izpeljava diferenciacije v mladinski organizaciji preko ankete in mladinske članarine, četrta, realizacija programa dela do konca leta, peta naloga vzpostavitev sodelovanja z ostalimi DPO in šesta ter najpomembnejša naloga, odgovornost vseh članov konference do postavljenih nalog, s čimer bi pridobili pogoje za boljše delovanje v naslednjem letu.

Konferenca, sestavljena iz vseh OO, je na poti, kakršno si želimo: enotnost mišljenja in akcije ter da vsak član občuti odgovornost do postavljenih nalog.

Do sedaj smo bili enotni tako pri nagrajevanju kot pri izključevanju. Konferenca je soglasno dodelila knjižne nagrade najbolj aktivnim članom: Darji Gaber, Radmili Vignjevič, Elzi Salobir, Zlatku Budiši, Borislavu Stojniču in Fikretu Imamoviću.

Zaradi neaktivnosti in neresnega dela je konferenca soglasno razrešila Igorja Rosino in ga izključila iz konference. Funkcije v konferenci je razrešena tudi Zlatka Stermečki. Seveda delamo na podlagi statuta konference, ki smo ga sprejeli na konferenci, ki pravi: »Če člani konference ne bodo izpolnjevali dolžnosti in nalog, ki jih daje sama konferenca, oz. če ne bodo opravičili zaupanja, ima KK pravico in dolžnost, da posameznika po-

kliče na odgovornost, ga izključi iz konference, zamenja z novim, aktivnejšim in bolj ambicioznim članom. Vsakemu bodo dane realne možnosti, da pokaže kaj zna, ter koliko hoče in zmore.

Od junija do decembra je koordinacijska konferenca dosegla izredne uspehe:

Odprt je žiro račun, uvedeno plačevanje mladinske članarine, organiziran mladinski izlet, nabavljeno orodje za Klub brigadirjev, dobljen prostor za mladinski klub, realiziran MCC na štirih straneh in ustanovljen Klub štipendistov. Največji uspeh je predvsem to, da so vse to storili mladi Cinkarne. Nekateri člani so pokazali izredno aktivnost, ostali pa so bili povprečno aktivni, medtem ko iniciativni niso bili.

Zaživele so tudi OO in občuti se boljše ozračje in želja po delovanju. Najbolj aktivna OO ZSMS je bila DSSS, nato Vzdrževanje, TIS, TiO₂, Grafika, Veflon, Metalurgija in Kemija. Žalostno je, da sta OO Metalurgije in Kemije na zadnjih dveh mestih, saj sta ti dve mladinski organizaciji pred enim letom bile po aktivnosti na prvem mestu v DO.

Program dela KK bo objavljen v naslednji številki. Imamo pripravljen predlog, ki ga bomo sprejeli 24. decembra 1986 na 5. redni seji KK ZSMS.

nam v prihodnjem letu obetajo večje možnosti za plasma naših izdelkov. Občutno se nam povečuje tudi obseg prodaje v malem gospodarstvu, kjer je tudi naša perspektiva.«

V času poslovnih dni so anketirali 23 kupcev, od katerih so želeli dobiti podatke o njihovih nabavah, oceni izdelkov glede na zadostnost količin, kakovost, dobavne roke, cene, embalažo in prodajne pogoje ter oceno komunikacij. Vzorec 23 anketirancev je dovolj velik, da lahko daje splošno oceno oziroma karakteristiko prvin, s katerimi se Cinkarna pojavlja na tržišču. V anketi so bile zajete štiri trgovske hiše, štirje največji kupci grafičnih izdelkov in 14 kupcev končnih potrošnikov. Med zadnjimi je 10 kupcev titanovega dioksida in ostalih pigmentov, 5 kupcev izdelkov metalurškega programa in 3 kupci žveplove kisline.

Rezultati ankete trgovskih hiš

Predstavniki trgovskih hiš želijo več stikov z vodstvom. V očeh potrošnikov je Cinkarna ogromen kombinat, ki se še vedno ni dovolj prilagodila tržišču. Še vedno vlada prepričanje, da kupci potrebujejo Cinkarno. To velja le za ozek izbor proizvodov, pa še v teh segmentih se lahko kupci kaj kmalu odvrnejo od nabave v Cinkarni. Za proizvajalca bi morala biti trgovina v obdobju recesije zanimiva, ne pa nujno zlo. Vzdrževati bi morala dobre poslovne odnose tudi v obdobju konjunktore.

Cinkarna je v preteklosti zamenjala določen del tržišča ter ga velik del izgubila zaradi slabe prisotnosti pospeševalcev in uvedbe devizne participacije. Nema lokrat pa so posli z določeno trgovsko hišo bili sklenjeni predvsem zaradi angažiranja potnikov.

Rezultati ankete kupcev grafičnih izdelkov

Tudi predstavniki grafičnih hiš želijo več stikov z vodstvom ter boljše sodelovanje z razvojem. Cinkarni očitajo vsiljevanje blaga, kadar ga je dovolj in premajhno upoštevanje obvez

po sporazumih o sovlaganju. Monopolistični položaj Cinkarne pri teh izdelkih se odraža tudi v rigoroznih prodajnih pogojih.

Rezultati ankete med končnimi potrošniki

Kupci izdelkov kemijskega in metalurškega programa zatrjujejo, da je poslovnost Cinkarne na visoki ravni. Tudi na tem področju ima Cinkarna monopolistični položaj, zato kupcem postavlja restriktivne plačilne pogoje ter se večinoma do njih vede brezobzirno. Imeli so pripombe na drage prevoze in oskrbo preko trgovskih hiš.

Po mnenju kupcev je Cinkarna na svojem področju vsekakor dosegla zavidljivo raven v razvoju, to prednost pa na tržišču tudi izkorišča. Eksistenco na tržišču pa bo obdržala le, če bo kakovost razvijala tako, da ne bo izrazito zaostajala za razvojem v svetu. Upoštevati je potrebno, da so cene Cinkarne za 20 do 40 odstotkov višje od ostalih domačih proizvajalcev in da so plačilni pogoji med najbolj restriktivnimi. Kupci se kljub temu, da zatrjujejo in prisegajo na odlične poslovne odnose, lahko vsak trenutek preusmerijo na novega dobavitelja, ki bi ponudil boljše pogoje.

Zavedati se moramo, da je kakovost najvažnejši element v ponudbi Cinkarne. Kupci so mnenja, da je potrebno čim boljše sodelovanje njihove in naše tehnične službe, predvsem na področju razvoja. To sodelovanje ne bi smelo ostati le na ravni servisne dejavnosti, temveč bi moralo biti usmerjeno v iskanje novih, boljših rešitev. Takšne želje so bile najbolj izražene na področju grafičnih proizvodov.

Za sodelovanje je med drugimi zelo zainteresirana delovna organizacija Pazinka Pazin, ki bi si želela sodelovanja s tehničnimi kadri, iz področja barv za tekstilno in grafično industrijo, ker išče nove razvojne možnosti za svoje izdelke.

Darja Vovk

Štiri republiška priznanja za Ljudsko tehniko

Ob 40-letnici obstoja Zveze organizacij za tehnično kulturo Jugoslavije, je celjska zveza v novembru podelila priznanja društvu Ljudske tehnike Cinkarne. Priznanje je dobilo tudi 13 posameznikov in sicer: Jože Naraks, Slavko Brumec, Franc Žerjav, Leopold Šmon, Maks

Košič, Viktor Vidmar, Milan Krivec, Viktor Skale, Milan Krušič, Viktor Pevec, Zlatko Šentjerc in Drago Lamper.

V Ljubljani so podelili tudi republiška priznanja, ki so jih dobili strojni, avto, radio in foto krožek za svoje uspešno delo. Čestitamo!

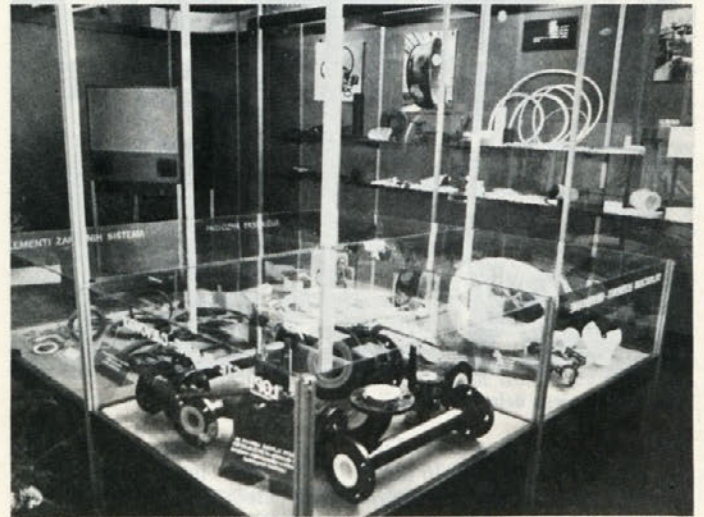
Še eno najvišje priznanje Veflonu

Sarajevo vsako leto prireja sejem gume in plastike, ki ima mednarodni status. Letošnji trinajsti je bil zelo uspešen tudi za tozd Veflon.

Cinkarna, tozd Veflon se sejma udeležuje že šest let. Na tem sejmu so predstavljeni vsi najnovejši dosežki na področju predelave umetnih materialov in kavčuka domačih proizvajalcev. Tujci predstavljajo tehnologije in izdelke, ki so v svetu že dolgo v uporabi.

Temeljna organizacija Veflon je predstavila predelavo PTFE s poudarkom na elementih za transport agresivnih medijev (cevovodi, ventili, črpalke). Organizatorji. Zveza kemikov in tehnologov Jugoslavije so menili, da je ta program zelo pomemben za našo kemijsko industrijo, saj je bilo treba elemente do sedaj uvažati iz zahodnih držav. Tozd Veflon je za ta program prejel tudi najvišje priznanje plaketo za vrhunske dosežke pri predelavi umetnih materialov.

Na sejmu smo opravili tudi veliko poslovnih razgovorov z uporabniki teh materialov. Specializirani sejmi so za nas zelo učinkoviti. saj jih obiskujejo ljudje, ki jih zanimajo materiali in pridejo po konkretne rešitve za določene probleme.

Razstveni prostor

Novosprejeti inovacijski predlogi

KEMIJA CELJE

Predlog spremembe načina odzračevanja reakcijskih kadi

TEHNIČNA IZBOLJŠAVA
Avotr: Franc SUŠNIK

Soavtorja: Milan MEŽNAR,
Ante IVELJIČ

Bistvo predloga je spremenjen način odzračevanja reakcijskih kadi. Po starem načinu so odzračevali s primitivnimi parnimi injektorji, in z veliko porabo pare. Po novem načinu poteka odzračevanje z ventilatorji. S tem je doseženo kontinuirano odzračevanje, odpravljen hrup, ki so ga povzročali injektorji in zmanjšana poraba pare.

Inovacijski dohodek je dosežen v prvem letu 15.664.920 din, avtorji pa so prejeli 269.159 din posebnega nadomestila.

Predlog spremembe načina ogrevanja vode za izluževanje BaS TEHNIČNA IZBOLJŠAVA Avotr: Franc SUŠNIK

Bistvo predloga je v načinu ogrevanja vode za izluževanje BaS. Pri redni proizvodnji okoli 18 t litopona/dan) porabijo okoli 60 m³ vode ogrete na 90 - 100°C. Ogrevanje vode je potekalo direktno s paro. Nov način ogrevanja vode je indirektno z vgrajenimi grelnimi elementi v rezervoarju in ima številne prednosti:

- manjša poraba pare
- avtomatska regulacija temperature
- odpadle so vibracije
- nivo vode regulirajo z nivo stikali

Inovacijski dohodek v prvem letu je 2.588.299 din, avtorju pripada 130.359 din posebnega nadomestila.

VZDRŽEVANJE

Zamenjava uvoženih porcelanastih batov z doma izdelanimi TEHNIČNA IZBOLJŠAVA
 Avtorja predloga: Mirko MEŽNAR in Vinko POČIVALŠEK

V obratu nevtralizacije titanovega dioksida uporabljajo za prečrpavanje Netzsch črpalke, ki imajo vgrajene porcelanaste bate. Te bate so kot rezervne dele uvažali. Avtorja sta našla proizvajalca, ki mu je uspelo izdelati enakovredne bate (po naših načrtih) ali celo boljše, ki jih dokončno obdelajo v strojni delavnici. V praksi so se domači bati potrdili, ker se že uporabljajo nekaj let.

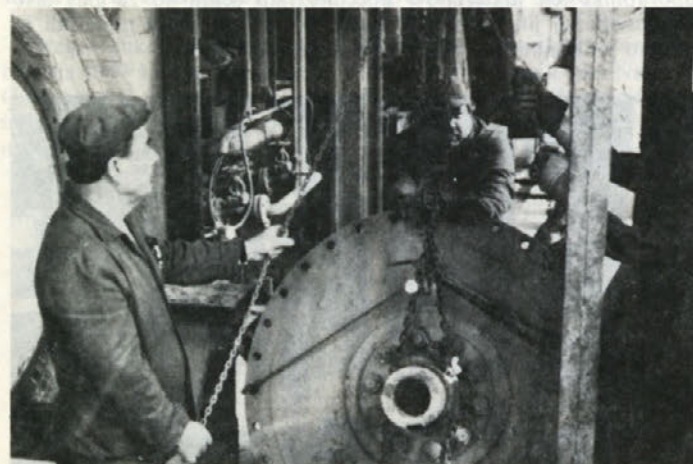
vrvi so bili montirani plastični vozički. Ti vozički so hitro dotrajali v obratu Litopon in Modri baker zaradi hlapov, ki izhajajo pri proizvodnji.

Avtorja sta po lastni zamisli izdelala vozičke iz spunk za jekleno vrv in držal za dviganje elektro motorjev. Nov način vlečenja - drsenja električnega kabla je funkcionalna rešitev problema, ki je povzročal stalne zastoje pri proizvodnji. Enoletni prihranek je 1.077.600 din, avtorja pa sta prejela 74.450 din nadomestila.

VEFLON

Elementi za pretok agresivnih medijev

TEHNIČNA IZBOLJŠAVA

Montaža zadnjega dela TD bobna

Enoletni prihranek je 3.745.376 din, petletni pa 18.745.376 din. Avtorja sta prejela posebno nadomestilo za pet let v znesku 711.580 din.

Proga za montažo in demontažo pri remontih na TD bobnih KORISTEN PREDLOG
 Avtor: Ivan HROVATIČ

V obratu TD bobnov se je vse od začetka obratovanja pojavljal problem pri montaži in demontaži zadnjih delov bobnov, reductorjev, ventilatorjev in drugih sestavnih delov. Vse omenjene dele so montirali - dvigovali ročno, ker ni dostopa z mehanizacijo.

Avtor je rešil ta problem z namestitvijo tračne proge s premičnim vozičkom in verižnim dvigalom. S tem je rešen osnovni problem dviganja težkih sestavnih delov, skrajšan čas remontov in odpravljeno nevarno delo.

Predlog je ocenjen po točkovanem sistemu, nadomestilo avtorju pa znaša 89.078 din.

Izdelava držal za kabel v obratu litopon in modri baker

KORISTNI PREDLOG

Avtor: Henrik OVTAR

Soavtor: Želko PAVIČ

Za vlečenje električnega kabla na premičnih dvigalih po jekleni

Avtorji predloga: Anton ŽERJAV, dipl. ing., Janez GORŠEK, Bojan ZAVRŠNIK, Viktor KOVAČIČ, Ivica ŽERJAV, dipl. ing.

Sodelavci: Peter KENDA, Jože BRULC, Adolf JANC, Franc SLEMENIK, Šandor PATKANJ, Viktor VERVEGA, Tomaž GORENŠEK, Štefan JURAK.

Elementi za pretok agresivnih medijev so nov izdelek tozda Veflon, ki je tudi edini proizvajalec teh elementov v Jugoslaviji. Jekleni elementi: cevi, kolena razni priključki in distančniki so zaščiteni s PTFE, FEP, TFA in PFA. Elemente za pretok agresivnih medijev zaščitijo na vseh mestih, kjer pride medij v stik s steno pretočnega elementa. Uporabljajo pa se vsepovsod tam, kjer se zahteva visoka korozijska zaščita pred agresivnimi kemikalijami in visokih temperaturah.

Prednosti so: dolga življenjska doba, enostavna montaža, manjši stroški vzdrževanja in odpravljen uvoz teh elementov.

Inovacijski dohodek za tri leta znaša 20.554.714 din, avtorji in sodelavci pa so prejeli posebno nadomestilo v znesku 1.370.409 din.

Sušilec in čistilec industrijskega zraka za brizganje suspenzije KORISTEN PREDLOG

Avtor: Franc ŠKRJANEC

Soavtor: Peter KENDA

Bistvo predloga je doma izdelan sušilec komprimiranega zraka. Za zaščito z disperzijskim nanosom na kovinske predmete se je uporabljal vlažen zrak, kar je povzročalo pore v zaščitnem sloju. Z uporabo sušilca zraka je pomanjkljivost odpravljena, kakovost disperzijskega sloja je bistveno izboljšana.

Enoletni inovacijski dohodek je 1.046.000 din, avtorja pa sta prejela posebno nadomestilo 70.476 din.

Pnevmatsko vpenjanje

KORISTEN PREDLOG

Avtor: Marjan BORDON

Sodelavca: Franc ŠKRJANEC

Andrej TOVORNIK

Pri obstoječem načinu obdelave sedežev ventilov na rezkalnem stroju je delo potekalo počasi (250 kom/8 ur). Avtor je izboljšal način vpenjanja, centriranja obdelovalca in povečal hitrost pomika mize za 100 odstotkov.

S tem inovacijskimi posegi je povečal število obdelanih komadov iz 250 na 750 kosov na 8 ur.

Inovacijski dohodek je 484.000 din, avtorji pa so prejeli 88.278 din posebnega nadomestila.

Maks PEČNIK

Avtomatsko stiskanje sedežev ventilov iz PTFE materiala

Izdelke Veflona - plod inovacije si ogledujejo člani ZKO

Obiskali so nas

Člani zveznega koordinacijskega odbora za inovacije pri ZS Jugoslavije so bili 20. oktobra na delovnem obisku v Cinkarni. Delegacijo je vodil novi predsednik tega odbora Savičič Vaskrsije.

Na posebno željo so si še z nekaterimi člani Občinskega sindikata in Republiškega odbora kemične in nekovinske industrije ogledali inovacijske dosežke v tozdu Veflon. Po ogledu je sledil sproščen pogovor o tej inventiv-

no usmerjeni temeljni organizaciji. Še posebej jih je zanimalo, kako so dosegli tako stopnjo inventivnosti, ki jo lahko primerjamo z razvitimi državami Evrope in kako nameravajo dosedanje usmeritev nadaljevati. Beseda je stekla tudi o razvoju inovacijske dejavnosti v Cinkarni, o dosežkih nekaj zadnjih let in kakšna so naša prizadevanja na tem področju za naprej.

M. P.

Seminar »KAKOVOST«

Širjenje sistema integralnega upravljanja kakovosti smo upočasnili, ker ugotavljamo, da zajemanje podatkov ne teče dovolj disciplinirano in da nimamo dovolj zagriženih potrošnikov naših informacij. Če pa se hočemo obnašati marketinško, si moramo »tržišče« zagotoviti. Širjenje »tržišča« smo si zamislili kot natančno predstavitev pristopa k integralnemu upravljanju kakovosti in s predstavitev v svetu že dolgo znanih statističnih metod.

Zato smo pripravili seminar, kjer naj bi znanje iz matematične statistike najprej obnovili vsi tehnično izobraženi delavci naše DO (okrog 150 udeležencev). Prva skupina je predavanja že poslušala 25. in 26. novembra. Seminar je otvoril in pozdravil predsednik KPO Marjan Prelec. Termin za drugo skupino je bil 22. in 23. decembra,

Predavanja o teh temah so pripravili Vili Raznižnik, Alenka Pregelj, Alenka Stepančič, Bojana Uršič, Mojca Pustoslemšek in Mija Marin.

Anketa, ki smo jo ob zaključku seminarja izpeljali pove, da je bil seminar uspela oblika obnavljanja znanja in predstavitev delovanja službe kakovosti. Nekateri anketiranci so pripomnili, da je bilo mogoče preveč teorije. Vsi udeleženci pa se strinjajo, da je pristop k integralnemu upravljanju kakovosti potreben in nujen.

Videti je, da je predstavitev nekega koncepta in tehnika v obliki seminarja primerna oblika. Kljub temu, da je celodnevno sedenje in aktivno poslušanje naporna zadeva, pa je bilo pogosto slišati, da bi bilo dopolnilno izobraževanje tudi na drugih področjih zaželjeno.

Mija Marin

V obratni ambulanti se zdravniki preveč menjavajo

V cinkarniški obratni ambulanti je še vedno velika fluktuacija zdravnikov, temu pa se pridružuje še večkratna odsotnost zdravnikov v uradnih urah. Trenutno v naši ambulanti delata dva splošna zdravnika, dr. Svetlana Kostič in dr. Franjo Velikanje (do 21. 1. 1987), v januarju pa pride na delo dr. Rajka Malinar.

V 25 letih, odkar obstaja obratna ambulanta, se je menjalo 15 zdravnikov. Povprečno so pri nas zdržali dve leti. V tem času pa nikakor niso mogli spoznati specifičnosti naših delovnih mest, saj so imeli preveč dela s čakajočimi v ambulanti. Večini je bilo to mesto le odsokočna deska za nadaljnje delo na drugih področjih, katero jim je omogočal tudi zakon o zdravstvu, ki je določal obveznost dveletne prakse v splošni medicini ali medicini dela. Na tej osnovi smo vsaj dobili zdravnike, ker se za to smer le redko odločijo. Pred dvema letoma so omenjeno določilo iz zakona črtali, kar pa je še dodatno poslabšalo položaj v obratnih ambulantah nasploh.

Da sta splošna medicina in medicina dela tudi na fakulteti na stranskem tiru, pričta tudi ambicioznost mladih zdravnikov, da čimprej pridejo do specializacije ter v bolj priznana področja dela. Zavore so že pri izbiri mladih za ta poklic, saj se večina ustraši težkih vpisnih pogojev na medicinski fakulteti. Tako je zelo malo mladih v Celju, ki opravljajo ta študij,

zdravstvo pa mora iskati kadre v drugih krajih in tudi izven naše republike. V drugih republikah je mnogo mladih s končano medicinsko fakulteto, ki tam ne dobijo dela. Delo v Sloveniji jim tako pomeni le prehodno obdobje, ker jim tu ne moremo nuditi osnovnih pogojev za življenje.

Vzrokov za neustavljivo fluktuacijo pa še ni konec. Če smo rekli, da greši najprej fakulteta, moramo reči, da tudi kadrovska služba v zdravstvenem domu in delovnih organizacijah ne dela za izboljšanje položaja. Prva bi morala napraviti več za stimuliranje tega dela, med obema pa bi moralo biti boljše sodelovanje. Če že ne kadrovska služba v delovnih organizacijah, bi morali vsaj delegati v skupščini - Sis-a za zdravstveno varstvo zahtevati izboljšanje kadrovske strukture v obratnih ambulantah. Splošni zdravnik bi moral poznati vsako delovno mesto v tovarni, da bi razumel vzroke obolenj in delal preventivno. Žal pa je tako, da novi zdravnik pride le, če mu ponudimo stanovanje, dober osebni dohodek in malo dela.

Mira Gorenšek

Naš pevski zbor se je prvič predstavil združeno na proslavi 28. novembra

Poročilo o disciplinskih prekrških Največ neopravičene odsotnosti

Disciplina v naši DO še vedno ni na zavidljivi ravni. V času od avgusta do novembra smo obravnavali 42 kršitev delovne discipline. Največ kršitev je bilo v preteklih treh mesecih v TOZD Metalurgija - 15, sledijo pa ji Transport in skladišča - 10, Titan dioksid, - 8, Vzdrževanje - 5, DSSS - 2 ter Grafika in Kemija Celje po 1, nobene kršitve pa ni bilo v TOZD Veflon, Energetika in Kemija Mozirje.

Med hujšimi kršitvami je največ neopravičene odsotnosti z dela ter ponavljanja lažjih kršitev, za katere je kršiteljem že bil izrečen disciplinski ukrep. Kot hujša kršitev je pogosta tudi vinjenost na delovnem mestu, med lažjimi pa so neopravičena odsotnost z dela en ali dva dni, neopravičeno zapuščanje delovnega mesta med delovnim časom ter malomarno opravljanje dela brez večjih posledic. Kot najstrožji disciplinski ukrep je bilo izrečeno prenehanje delovnega razmerja pet krat. V osmih primerih so bili delavci oproščeni oziroma je bil postopek zaradi pomanjkanja dokaznega gradiva ustavljen.

Darja Horvat

DISCIPLINSKI UKREP	Vzdržev.	Metalurg.	TiO ₂	Grafika	Veflon	Kem. Celje	Kem. Moz.	Energet.	JTS	DSSS
Opomin	3	3								
Škafni opomin	1	5	5							1
Prenehanje pog. za 3 mesec		1				1				
Prenehanje pog. za 6 mesecev								1	1	
Prenehanje za 9 mes.		1								
Prenehanje za 12 mes.			2							
Prenehanje delovnega razmerja	1	2	1	1						1
izpostavljen na drugo delo in nalogo za 12 mes.									1	
Sprostitev	3									5
Skupaj	3	15	8	1	0	1	0	0	10	7

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža JOŽETA VERDNİKA se iskreno zahvaljujem kolektivu in planski sekciji za izrečeno sožalje, darovano cvetje in govorniku za poslovilne besede.

Žalujoča žena Pavla

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame ROZE NOVAK, se iskreno zahvaljujem sodelavcem konstrukcije, tehnologom in direktorju tozda Vzdrževanje za vened in spremljanje na njeni zadnji poti.

sin Ivan Novak

Novoletne želje pionirjev podružnične osnovne šole Strmec

Staro leto se poslavlja in preden bomo nazdravili NOVEMU letu 1987, se mnogim željam in čestitkam pridružujemo tudi pionirji podružnične osnovne šole Strmec. Vsem delavcem, CINKARNE, želimo v NOVEM LETU kar največ osebnih sreč, uspehov in zadovoljstva. Hkrati izrekamo vsem prisrčno zahvalo za sodelovanje, posebno še TOZD-oma

VEFLON in GRAFIKA z željo, da bi naše medsebojno sodelovanje bilo tudi v bodoče tako prijetno in pristno.

Res iz srca - vsem SREČNO NOVO LETO 1987!

Pionirji, kolektiv in svet staršev podružnične osnovne šole STRMEC

Sodelovanje s partnerjem iz NDR

Obojestranska korist

V uredništvu smo bili mnenja, da vas bo zanimala predstavitev našega dolgoletnega vzhodnonemškega partnerja. Zato smo prosili predstavnike v Kombinat Lacle und Farben, da napišejo prispevek za Cinkar in pošljejo nekaj fotografij svoje firme.

Najprej pa osvežimo spomin o namenu medsebojnega poslovnega sodelovanja med Cinkarno in Kombinat Lacle und Farben v Berlinu.

Leta 1968 je bila sklenjena pogodba o skupni izgradnji obrata Titanov dioksid. Obe podjetji sta prispevali finančna sredstva za investicijo, KLF pa je financiral predvsem licenco (TPC Thann et Moulhouse), dobave in storitve iz Francije, Italije, Avstrije in ZRN ter seveda iz NDR. Tako sta oba partnerja stopila na pot novih mednarodnih gospodarskih odnosov. Vedno tesnejše prepletanje in medsebojno vplivanje notranjih in zunanjih virov učinkovitosti in rasti napredka, je zahtevalo posebno mesto v mednarodni menjavi.

Socialistični sistem zahteva neodvisno in uravnoteženo sodelovanje. To natančneje pomeni, da je potrebna brezpogojna zanesljivost in zaupanje pri dobavi ter neodstopanje od tehničnih ali komercialnih dogovorov (to so roki dobav, kontinuirana proizvodnja glede na pot-

rebe, itd.).

Po osemnajstletnem sodelovanju vzhodnonemški partner ocenjuje, da je bila izbrana pot za oba partnerja pravilna, saj smo skupaj uspešno rešili tudi programe za ekološko in ekonomsko stabilizacijo, proizvodnja Titanovega dioksida pa je danes daleč nad načrtovano. Oskrba NDR je normalna in v skladu s pogodbo. Predstavniki iz firme KLF visoko ocenjujejo trud in prizadevanja delavcev Titanovega dioksida. Na podlagi zaupanja in doseženih rezultatov, je tako pripravljena pot k nadaljnjemu, še boljšemu sodelovanju, to je k skupni intenzifikaciji obstoječih naprav. Jasno je, da smo se za intenzifikacijo odločili predvsem zaradi izboljšanja in doslednega upoštevanja določil zaščite okolja.

Trenutno potekajo pogajanja za dobave in storitve s firmo Chemieanlagebau iz NDR. Dobava kemijskih proizvodov za financiranje vlog KLF-a intenzifikacijo na obratih za predelavo bo ugodno vplivala tudi na devizni položaj SRS.

Kdo je naš partner

Proizvodnja in razvoj kombinata lakov in barv v NDR

VEB Kombinat Lacke und Farben
Beauftragter des Generaldirektors

Berlin, den 19. 08. 1986

Beitrag für Betriebszeitung Cinkarna Celje

VEB Kombinat Lacke und Farben Berlin - langjähriger Partner von Cinkarna

Erfolgreiche Zusammenarbeit zum beiderseitigen Nutzen

Die Zusammenarbeit zwischen Cinkarna Celje (CC) und dem

VEB Kombinat Lacke und Farben se je v preteklih desetletjih v gospodarstvu NDR razvil kot pomemben, zanesljiv in storitveno močan kooperacijski partner.

V kombinatu je zaposlenih približno 8000 delavcev. Približno 20 odstotkov jih ima opravljeno visoko ali strokovno šolo in preko 6 odstotkov strokovno ali mojstrsko izobrazbo.

V trinajstih pravno samostojnih obratih kombinata proizvajamo premaze za skoraj vsa področja uporabe, surovine za lak in specialne izdelke. V proizvodni program kombinata spadajo posebej še premazi za strojegradnjo in izdelavo prevoznih sredstev, gradbeništvo in pohištveno industrijo, znanstveno izdelavo naprav, za potrebe industrije in domače obrti.

Posebno velik narodno gospodarski pomen imajo premazi za zaščito proti koroziji.

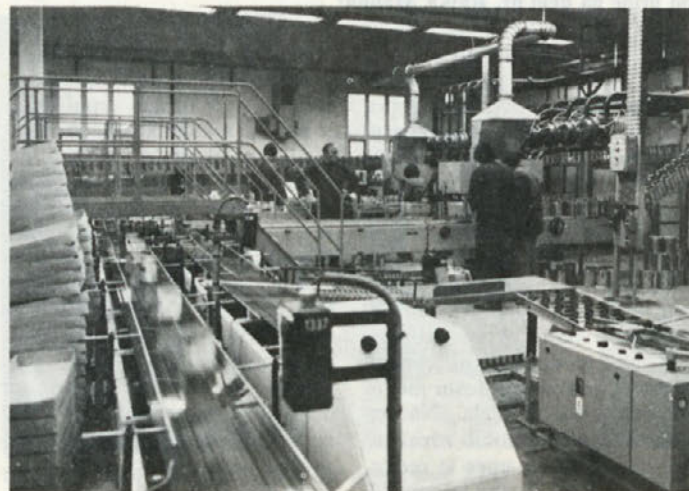
V kombinatu proizvajamo tudi pigmente, umetne smole, barve za tiskanje in usnje, barve za slikanje in beljenje, sušilne snovi, materiale za označevanje cest in specialne folije. V nemajhnem obsegu opravljamo tudi storitve zaščite proti koroziji. V okoli 10.000 končnih izdelkih je predelanih okoli 2.700 surovin in pomožnih materialov. Ta obsežen sortiment proizvodnje pa se stalno spreminja na osnovi vsakokratnega položaja tržišča in prodaje.

Tradicionalni proizvajalec anorganskih belih in barvnih pigmentov je temeljni obrat kombinata, to je VEB Kali-Chemie Berlin. Že v letu 1870 se je v cinkovi topilnici Bernsdorf začela proizvodnja »cinkovega belila iz Bernsdorfa«.

Proizvodni sortiment temeljnega obrata obsega proizvodnjo cinkovega belila, litopona, »blanc-fixa«, železovega oksida, belilnega kromata, »Berliner Blau«, »Ultramarinblau«, v barvi dnevne svetlobe sijočih pigmentov, svinčevega glaja in svinčevega minija. Poleg tega proizvajamo še visoko cenjene

Rekonstruirani proizvodni obrat v tovarni barv in lakov v Leipzigu

Polnilnica za premazno sredstvo za široko potrošnjo

premaze za zaščito zgradb, specialne proizvode kot so ojačevalne folije za rentgen za medicinsko diagnostiko in rdeč kalij, kakor tudi obsežen sortiment barv za slikanje.

»Berliner Blau« spada med najstarejše sintetično proizvedene anorganske pigmente. V Berlinu ga je leta 1704 odkril Diesbach in ga od leta 1891 proizvajamo v temeljnem obratu.

Obsežen sortiment alkidnih smol proizvajamo v VEB Lack-

harz Zwickau. V tem obratu je bila leta 1902 ustanovljena proizvodnja prve tehnično uporabljene umetne smole za lakiranje v svetu, Novolak »Laccain«, tradicija razvoja in proizvodnje umetnih smol za lakiranje. Proizvajalci premazov za zaščito proti koroziji, izdelavo strojev in vozil, kakor tudi gradbeništvo, so VEB Tovarna lakov in barv Leipzig, Veb Tovarna lakov Köthen in VEB Tovarna lakov Berlin. Obrat v Berlinu je med

drugim specializiran za proizvodnjo elektroizolacijskih lakov za elektro-strojgradnjo in premazov za zaščito proti koroziji v ladjarstvu. Proizvodnja premazov za izdelavo avtomobilov je skoncentrirana v obratu v Leipzigu.

Proizvodni program VEB Tovarna lakov Köthen je specializiran predvsem na premazih na osnovi alkidnih smol v različnih kakovostih za mnoga področja uporabe. Poleg premazov za industrijo in slikarsko obrt, opravljamo pakiranje premazov tudi v manjši obliki za domače potrebe.

Preizkušnje obstojnosti barv pred vremenskimi vplivi

Moderni cestni transport produktov industrije lakov in barv

Dolgoletne izkušnje v proizvodnji lakov za pohištveno industrijo imata obrata VEB Tovarna lakov Zeitz in VEB Tovarna lakov Oberlichtenau. V teh popolnoma specializiranih obratih imamo obsežen sortiment osnovnih proizvodov in lakov za oplemenitenje zgornje površine v celotnem področju predelave lesa in proizvodnje pohištva, industrijo igrač, športnih artiklov in za potrebe kulture, za notranjo izgradnjo ladij in tračnih vozil, za proizvodnjo artiklov umetne obrti in za lakiranje parketa in glasbenih instrumentov.

Proizvodnja tiskarskih barv za

poligrafične in prekrivne barve za usnje je skoncentrirana v VEB Tovarni tiskarskih barv in Tovarni usnjarskih barv Halle. V tem obratu že preko 75 let industrijsko izdelujemo tiskarske barve.

Proizvajalec velikega števila specialnih folij za proizvodnjo prometnih naprav in drugih vidnih orientacij je VEB Specialne barve Oranienburg.

Dolgoletne izkušnje na področju pasivne zaščite proti koroziji s premaznimi sistemi iz Kombinata Lacke und Farben ima VEB Zaščita proti koroziji »Hermann Heyne« v Lutherstadt Eisleben. Glede na zahteve pa opravljamo storitve zaščite proti koroziji glede na pogoje gradbišča ali v moderno opremljenih napravah. Ta obrat proizvaja sisteme za zaščito proti koroziji z dolgo življenjsko dobo, kot prvotno zaščito na napravah in gradbiščih in sektorju za popravila v obratih in napravah, tako npr. na kompletnih kemičnih napravah, tankih, gradbiščih za gradnjo mostov, pristaniščih in dviznih napravah za ladje, kakor tudi pri izgradnji plinovodov.

Z VEB raziskavo in racionalizacijo Lacke und Farben v Magdeburgu in Oddelki za raziskavo, razpolaga kombinat z storitveno močnim znanstveno tehničnim potencialom, da bi zagotovili visoko oplemenitenje surovin, kontinuirano obnavljanje sortimenta in stalno moderniziranje, optimiranje in racionalizacijo postopka in tehnologij.

K obsegu storitev obrata v Magdeburgu spadajo poleg tega tudi konstrukcija, izdelava in montaža proizvodno specifične posamezne opreme, npr. naprave za polnjenje, projektiranje zgradb za obrate kombinata.

KLF se je razvil v storitveno močnega in zanesljivega trgovskega partnerja na mednarodnih tržiščih. Znotraj izvoznega sortimenta pa zavzemajo posebno mesto visoko oplemeniteni izdelki, predvsem premazi.

Izvoz se stalno povečuje in je v zadnjih desetih letih zrastel za 24 odstotkov. Prodajo proizvodov kombinata doma in v tujini opravljamo pod mednarodno registriranim in v 29 državah vpisanim zaščitnim znakom »Lacufa«. Ta zaščitni znak je zvezni znak v letu 1967 ustanovljena zveze z zaščitnim znakom Lacke und Farben DDR in združuje vse obrate kombinata. AHB Chemie Export-Import je prav tako sestavni člen te zveze z zaščitnim znakom.

S koncentracijo proizvodnje

pigmentov, veziv in premazov v Kombinate Lacke und Farben in z dolgoletnimi izkušnjami v raziskavi in proizvodnji, nam je dana možnost, da interesentom ponudimo obsežen in kompleksen program licenc in Know-howa.

Te ponudbe obsegajo poleg modernih tehnologij, s prihrankom na materialu, energiji in delovni sili in receptur za proizvodnjo, kompleksne pigmente, veziva in premaze, tudi garancijo za tehnično pomoč pri izvajanju proizvodnje, kakor tudi specializirano izobrazbo delavcev.

Sodelovanje v poslovanju z obratom titanov dioksid nas je pripeljalo do razmišljanja, da bi

vezi med partnerji razširili in jih razvili tudi na drugih delovnih področjih. Tako so se strokovnjaki obeh strani pogovarjali o tehnoloških vprašanih proizvodnje litopona in cinkovega belila. Prišlo je do izmenjave izkušenj pri proizvodnji tiskarskih barv. Direktor je pooblastil strokovnjake, da pregledajo možnosti sodelovanja pri proizvodnji premazov. Z nadaljevanjem tesnega prijateljskega sodelovanja naših obratov dajemo hkrati pomemben prispevek k razvoju vezi med SFRJ in NDR.

JOACHIM RETTIG, polnomočni zastopnik generalnega direktorja KLF na področju titan dioksida

Leto 1987, leto obratovalne in delovne varnosti

Zadnja seja delavskega sveta tozda Titanov dioksid je bila posebno slovesna, saj so seji prisostvovali generalni direktor Kombinata Lacke und Farben Manfred Zach s svojimi sodelavci. Ob tej priložnosti se je kolektivu zahvalil za opravljeno delo ter jim izročil zlato značko kombinata.

Gospod Zach je na delavskem svetu poudaril, da se moramo za spoštovanje dobavnih rokov in za kakovost proizvodnje zahvaliti ne samo tozdu Titanov diok-

sid, temveč tudi dobremu sodelovanju delavcev tozda Vzdrževanje in DE Marketing. Dodal je, da ga veseli, da smo letošnje leto zaključili pozitivno, vendar

Partner na sestanku DS tozda Titan dioksid

pa nas rezultati ne smejo zapejati v samozadovoljstvo, temveč morajo predstavljati osnovo za nadaljnji napredek. Povedal je, da so namenili skupna sredstva tudi v intenzifikacijo, kjer bo nemški partner pomagal s svojimi izkušnjami.

V letu 1987 bosta Cinkarna in vzhodnonemški kombinat razširila sodelovanje na znanstveno tehničnem področju. Gospod Zach je predlagal, da bi se naslednje leto imenovalo leto obratovalne in delovne varnosti, kar

pomeni, naj bi vsak posameznik na svojem delovnem mestu, v svojem in širšem interesu, poskrbel za kakovostno delo in lastno varnost.

Direktor tozda Jože Štumberger je predstavil tudi Lutza Heckerja, novega predstavnika v Cinkarni in Joachima Rettinga, ki bo vodil intenzifikacijo z nemške strani naslednja štiri leta.

Januarsko poletje

Piše: Boris BLAŽIČ
(Četrto nadaljevanje)

Sonce nas je neusmiljeno žgalo in dnevi so minevali, ostali pa so nam nepozabni spomini na vse lepo, kar smo doživeli, kljub naporom in občasnim težavam. Tekmovanje je bilo zelo zanimivo, saj je bil dvoboj med našo in ekipo zahodne Nemčije zelo izenačen. Dosegli smo tri dnevne zmage in več boljših uvrstitev, kar je pripomoglo k večji popularnosti pri novinarjih časopisov in snemalcih televizije.

Jadrarno letenje, še posebej na zahtevnih mednarodnih tekmovanjih z ostro konkurenco, zahteva resnično popolnega pilota, ki mora poleg letenja odlično obvladati še meteorologijo, topografijo, orientacijo in biti prisoben v vsakem, še tako nepredvidljivem trenutku.

Zal pa vedno ni tako. Tako nas je nekega popoldneva pretresla vest, da se je ubil naš prijatelj, pilot iz francoske ekipe le 2 kilometra pred letališčem. Zaradi nizkega doleta se je zaletel v žice daljnovođa in bil takoj mrtev. To je bil hud udarec za vse ekipe. Vendar pa življenje teče dalje, in tako smo tudi mi že naslednji dan nadaljevali s tekmovanjem.

Po treh tednih bivanja v Av-

straliji smo se že navadili na spremembo podnebja in zamik časa, na ustaljen dnevni red, ki je bil skoraj vsak dan enak, zato se nam je še toliko bolj prilagel že dolgo pričakovani dan počitka. Pošteno smo ga izkoristili. Ogleдали smo si zanimivosti bližnjih krajev, izkoristili čas za manjše nakupe, predvsem pa smo se z velikim užitkom kopali v bližnjem bazenu. Sprehodili smo se po nepreglednih in zelo lepo urejenih igriščih za golf, na katerih se pasejo črede kengurjev, ki so že tako domači, da se jim lahko približaš na razdaljo dveh metrov.

Avstralija je znana tudi po raznovrstnih pticah, najpogostejše med njimi so papige, ki jih je toliko, da so že v pravo nadlego. V še večjo nadlego pa so muhe, ki človeka neusmiljeno napadajo, kljub mazanju z najrazličnejšimi sredstvi, se jim nikakor ne moreš ubraniti. Te so tudi edina stvar, ki se je v času našega bivanja v tej daljni deželi nismo navadili.

Ena od značilnosti so tudi žvobarvni tovornjaki z veliko kromiranimi deli ter ogromnimi odbijači, ki jih brani pred kengurji. To so v glavnem Fordi in Macki od 600 - 800 KM, ki so medsebojno povezani z radijsko zvezo. Prevoz tovora se v glav-

nem odvija po cestah, saj zaradi zelo pogostih stavk železniških delavcev, ki so nezadovoljni s pogoji dela in s plačami - železnica je državna last - prevoz tovora po železnici ni zanesljiv in traja dosti dlje kot po cestah.

Presenetila me je tudi posebnost, saj ni nič čudnega, če srečaš med vožnjo tovornjak, ki ima na strehi kabine osebni avto, ki služi šoferju za čas, ko ni za volanom tovornjaka.

Dan počitka je prehitro minil, in že naslednjega dne smo s še večjo vneto nadaljevali s tekmovanjem, saj smo se zavedali, da nas do konca tekmovanja loči le še nekaj dni.

V skupni uvrstitvi so naši trije tekmovalci zasedli naslednja mesta: Šimenc 7, Peperko 15 in Starovič 19. To je v ostri svetovni konkurenci uspeh, ki ga pred odhodom na pot nismo pričakovali niti mi, še manj pa naši nasprotniki.

Marsikdo bi pričakoval, da je zadnji dan tekmovanja tudi zadnji dan našega bivanja v tuji deželi. Toda nas je čakalo še veliko dela in nekaj naslednjih dni smo preživeli v Melbournu saj smo imeli še veliko opraviti okrog letal, ki jih je bilo potrebno zložiti v kontejnerje, da so bila tako pripravljena za dolgo pot z ladjo proti Evropi. Tudi tukaj nam je bil v dragoceno pomoč naš prijatelj, predstavnik

Slovenijalesa Florjan Gaberšek.

Na povabilo slovenskega društva Melbourn smo obiskali naše izseljence, in z njimi na njihovem »slovenskem hribu«, ki jim pomeni košček domovine, preživeli prečudovito popoldne. Ponosni so na objekte, ki so jih sami zgradili s prostovoljnimi delom in prispevki. Dom je zgrajen v stilu značilne gorenjske hiše, z velikim lesenim balkonom in okrašen s pravimi gorenjskimi nageljni. V teh prostorih imajo slovenski otroci enkrat tedensko slovensko šolo, v njih pa se odvija tudi vse družabno življenje. Društvo šteje 60 družin. Zelo razgibano imajo tudi športno dejavnost, saj imajo pokrito balinišče, strelišče in močvnosti za raznovrstno rekreacijo. V zahvalo za njihovo gostoljubje smo jim v spomin poklonili slovensko knjigo in kasete z narodno zabavno glasbo, ki sta jim pomenili več kot še tako bogato darilo.

Zadnji dan bivanja v Avstraliji smo izkoristili za kopanje v Pacifiku z značilnimi avstralskimi valovi in občudovali umetnije deskanja.

Ostalo nam je le še toliko časa, da smo se poslovili od prijateljev, članov ostalih ekip, in si zaželeli kmalu nasvidenje.

(Konec)

Rešitev prejšnje križanke litopon

Vodoravno:

KOPT, OLIVA, AMERIKA-NIZEM, KOLABORACIJA, LITOPON, EDEN, AN, DA, ARIJA, PAGAT, KAM, KIT, ST, RTINA, DUNAJ, MAZLO, SOLARIZACIJA, EL-BLAG, ANALIZA, ANATAS, OKNO, ANIMA, ASANA, RAA.

Nagrajenci:

1. nagrado 3.000 din prejme Breda Drugović, zobotehnična ambulanta Cinkarne,
2. nagrado 2.000 din prejme Marjana Frelj, TOZD Titan dioksid in
3. nagrado 1.000 din Milan Šeško, na Zelenici 12 - upokojenec. Čestitamo!

Referendum o jedrskih centralah

Na pobudo Matevža Krivica za zbiranje podpisov za razpis referendumu o jedrskih centralah objavljamo:

Zbiranje podpisov

ZAHTEVAM VSEJUGOSLOVANSKI REFERENDUM O GRADNJI JEDRSKIH ELEKTRARN V JUGOSLAVIJI

Ime in priimek: _____

Podpis: _____

Izrežite okvirček in ga izpolnjenega pošljite na naslov uredništva »Cinkarnarja« do 31. januarja 1987.

Rezervirano za humor

NA PRIPRAVNIŠKEM IZPITU

Preplašen pripravnik odgovarja na vprašanja iz samoupravljanja.

Izpraševalec: Katere družbenopolitične organizacije delujejo v Cinkarni?

Pripravnik molči in čez nekaj časa zamomlja: Mmm Ljudska tehnikamm Planinci....

Izpraševalec: To so društva. Vprašal sem za DPO!

Pripravnik molči.

Izpraševalec: Da malo pomagam: Katere DPO pa ustava predvideva?

Pripravnik odgovori kot iz topa: ZK, sindikat, mladina, Zveza borcev, SZDL!

KDO JE USPEŠEN?

Kako pa naj uveljavljamo nagrajevanje po rezultatih dela, ko pa ne vemo, kdo je več doprinesel k dobrim poslovnim rezultatom. Morda proizvodnja, ki je proizvod naredila, ali prodaja, ki je dosegla dobre cene? Ali pa morda preskrba, ki je nabavila surovine?

Mogoče pa računovodstvo? Ob polletju, ko so veljali novi predpisi za izplačilo OD, ni bil skoraj nihče v izgubi. Ko pa je potrebno dokazati, kako je neka gospodarska dejavnost v podrejenem položaju, so kar naenkrat milijardne izgube!

V Andih in pod njimi

Piše: **Andrej GOVEDIČ**
(Tretje nadaljevanje)

Tu je bilo približno 65°, premagati pa je bilo treba 3 m visok popolnoma navpičen ledni skok, ki je bil povrh tega še zelo krhek. Prvi pridem čez, za mano sta še Rok in Lojz. In Lojzu se pod nogami vse utrga, vendar se dobro obdrži na cepinih.

Vid ne more preko, ker je porušen edini prehod. Kako bomo prišli dol? Še malo in na vrhu sem. Vrh je fantastičen. Sploh se ne da stopiti nanj, tako je ošiljen. Zato se preprosto naslonim na rob (kot na balkonu) in zrem na drugo stran. Obrniti se ne morem, da bi slikal Roka in Lojza, ki gresta za mano, zato se preprosto razkoračim in jih slikam med nogami.

Začnem sestopati. Vid čaka spodaj, da bi nam pomagal. Kaj bi dal sedaj za eno samcato vrh. Počasi priplezam do zdaj porušenega skoka. Telovadim, da je le kaj. Z rokami zabijem cepin čim nižje, prav tako »bajlo« in se spustim. Vid me zagrabi za nogo, oziroma čevljev. Še pol metra mi manjka do poličke. Če bom pravilno doskočil bo v redu, če ne, pa lahko zgrmim tisoč metrov nižje. Srce mi bije tako silovito, da imam občutek, da mi bo razneslo glavo. Skočim: Ujel sem se!

Sedaj Vid in jaz čakava Roka in Lojza. Ista drama se ponavlja, vendar vsi srečno pridemo čez. Drvimo proti sedlu, proti šotoru, proti topli juhi, ki jo bomo skuhal. V dolini je že mrak, tule gor pa še vedno sije sonce.

Spravimo se v vreče in zaspimo, kajti zjutraj moramo zopet biti

hitro čez ledenik.

Ob petih zjutraj se zbudim in začnem kuhati čaj. Odprem šotor, nastrgam snega in čakam, da se stopi in zopet po sneg. Po dobri uri čaj zares zavre.

Po nekaj urah je ledenik za nami in že se spuščamo proti jezeru. Popoldne sušimo obleko in spalne vreče ter se pripravljamo na odhod. Jutri pride »colovito« po nas. Zadnji čas, kajti hrane nam zmanjkuje in želimo si že hladne »cerreze« (piva) in pečenega »pollo-ta« (piščanca).

Naslednji dan se spustimo do barak »Elektro Peru-ja«, ki tu delajo. Čakamo na kombi, sonce pripeka. Delavci so prijazni, pogovarjamo se o nogometu, pa o hribih in na koncu nas pogostijo s kompotom, ki ga pa mi seveda plačamo. Ob štirih popoldne se končno prikaže naš kombi.

Naslednje tri dni smo stalni obiskovalci restavracije »Las Puyas«, kjer pečejo odlične »šnicle«.

Ponavadi sem jaz hodil zjutraj nakupovat hrano za zajtrk. Zmeraj pa sem kupil še po 40 do 50 banan (ena banana stane 10 din).

Odločimo se še za eno turo. Poskusili bomo še na Chincey (6220 m) in Pukaranro (6150 m).

Rok in Vid sta poskusila na Pukaranro in sta uspela, jaz pa sem šel sam na Chincey, a sem prišel le do 6100 m. Popolnoma sem zgrešil smer in prišel do ogromnih snežnih »veht«, preko katerih se je bilo nemogoče prebiti. Lojz je ostal v bazi, ker si je zvinil nogo.

Zvečer, ko smo spet vsi skupaj se odločimo, da jutri sestopimo

in končamo s plezanjem v Andih. Čaka nas samo še naporen 8-urni sestop v dolino. Poleg svojih si menjavamo še Lojzov nahrbtnik in šele v temi pridemo v Huaraz.

Lojz je ostal v sobi, mi pa smo našli še toliko moči, da smo obiskali diskoteko. Naslednji večer smo odpotovali v Limo. Slovo je bilo nepozabno. Na avtobus so nas prišli pospremit, poleg Milana in Danija, ki bosta ostala še en teden, še dva ameriška plezalca, Norman in Steve, ki sta obenem profesionalna vodnika in nekaj domačinov, prijateljev, ki smo jih spoznali v Huarazu.

Že precej »zadeti« smo se ob enajstih zvečer odpeljali iz Huaraza, mesta izpod Andov, kjer smo preživeli nepozaben mesec dni.

Naslednjih štirinajst dni smo potovali po Peruju in si ogledali Cusco, staro inkovsko prestolnico, Maccu Pichu, najbolj branjeno inkovsko mesto, ki pa ga Španci niso nikoli odkrili. Odkril ga je leta 1912 ameriški raziskovalec prof. Bingham in leta 1948 so ga odprli za turiste. Od takrat se na Maccu Pichu zgrinja tisoče turistov, toda mnogi sploh ne dojemajo veličastnosti inkovske arhitekture in njihove enkratne družbene ureditve. Če ne kaj drugega, se pač postavijo pred kakšen tempelj in naredijo »gasilski« posnetek.

Maccu Pichu je oddaljen od Cusca približno pet ur vožnje z vlakom, na katerega pa smo šli s tesnobnimi občutki, kajti dva dni prej je na isti progi odjeknila eksplozija bombe, ki je ubila osem, ranila pa štirideset turistov, večina samih tujcev.

Iz Cusca smo se odpeljali še naprej na jug, v Puno, mesto ob

jezeru Titicaca (3800) Mesto samo in ljudje so naredili na mene velik vtis, saj so precej drugačni od ostalih Perujcev. Precej bolj hladni so in dostojanstveni. Seveda pa tu cveti tihotapstvo, kajti na ulici lahko kupiš vse, od kavbojk, video rekorderjev, do najboljših vrst whiskeya »Chivas«.

Odpeljali smo se še na znamenite otoke in trstičevja, kjer domačini vlečejo denar od vsega naveličanih turistov, prikazujoč svojo revščino.

Vožnja do drugega največjega mesta Arequipe, je bila tudi dogodek, ki ga ne bom pozabil. 350 km makadama na višini 3500 do 4000 m in temperaturo pod 0°C. Vsi Indijanci so bili zaviti v debele odeje, mi pa smo drgetali od mraza, kajti nahrbtnike smo imeli privezane na strehi avtobusa.

Po počitku in ogledu Arequipe nas je čakalo »le« še 1000 km ceste do Lime, kamor smo po 25. urah končno prispele. 5. julija smo vzleteli iz letališča »JORGE CHAVEZ« v Limi proti Parizu.

Ko letimo nad Andi, se spomnim, kako sem pred 45. dnevi v svoji polomljeni angleščini razlagal nekemu angleškemu profesorju naše načrte in v mislih sem imel samo gore. Zdaj pa se vračam poln vtisov in vem, da Peru niso samo Andi, ampak tudi ljudstvo, ki se od male hribovske deklice, ki nam kliče v pozdrav »Ho-la, gringo!«, do tatičev mesta, ki nam prerežejo nahrbtnik z britvico, otepa z lakoto in revščino, za svoj vsakdan in mračno prihodnost.

Zato še zadnjič »Buenos nochas, Peru, y mucho gracias!«

(Konec)